

DEWEY IŠRINKTAS KANDIDATU Į REPUBLIKONŲ PREZIDENTUS

Pralaimėjęs Rinkimus 1944 m. Vėl Bandys But Prezidentu

Philadelphia. — Republikonų Partijos prezidentinė konvencija trečiame balsavime išrinko visais 1,094 balsais New Yorko gubernatorių Thomas E. Dewey kandidatą į Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentus.

Dewey jau buvo partijos kandidatą 1944 metais, bet rinkimus pralaimėjo, kai karo laiku Demokratų Partija nominavo prezidentą Rooseveltą ketvirtai tarnybai.

Republikonų Partija, antru kartu nominuodama tą patį kandidatą į prezidentus, paneigė išgyvenusių tradiciją neskiirti antru kart sykį pralaimėjusį kandidatą.

Kandidatas Dewey buvo ir į New Yorko gubernatorių išrinktas antrai tarnybai 1946 metais paneigiant tradiciją. Pirmiau nė vienas republikonų partijos pasitvyręs gubernatorių nešbudavo tarnyboje ilgiau keturių metų.

Dewey amžius — 46 m., profesija — advokatas. Jis kilęs iš Michigan valstybės ir mokėsis įvairiuose universitetuose. Savo laiku jis lavino balsą ir tikėjosi but operos daininku. Vėliau įsivėlė į politinę veiklą ir dainavimą metė į šalį.

Tai toks republikonų kandidatas. Dabar visuomenė laukia, kokį kandidatą į prezidentus statys Demokratų Partija.

Ta pati konvencija nominavo kandidatą į vice prezidentus Kalifornijos gubernatorių Earl Warren. Dewey pareiškė, kad, jei bus išrinktas į prezidentus, jis padarysias vice prezidentą Warren pilnu savo padėjęju šalies reikalams vesti, ko pirmiau vice prezidentams nebuvo pavadama: jie budavo tik Senato pirmininkais.

Republikonų konvencijos atgarsiai palietė ir tuo pat laiku susirinkusį Bostone SLA Seimą. Čia delegatų tarpe pasireiškė didelis nepasitenkinimas Illinois gubernatoriaus Dwight H. Green Philadelphiajį pasakytą svarbiausia republikonų konvencijos kalba, nes jis, pamiršęs Lenkiją ir Čekoslovakiją, visai nepaminėjo Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų.

Neprašytos Piršlybos Nepasisekė

Philadelphia. — Generolo MacArthuro garbintojams nepasisekė įpiršt Japonijos užkariautoją į Amerikos prezidentus. Nors spaudoje buvo varoma smarki agitacija ir visuomenei aiškinta, kad generolas apsiimsias kandidatutu, jei visuomenė reikalaus, bet republikonų konvencijoje už MacArthurą pirmame balsavime duota tik 11 balsų, o antrame — vos 7. Trečiame balsavime visi 1,094 balsai buvo už New Yorko gubernatorių T. E. Dewey.

Gavęs žinią apie gub. Dewey nominaciją, MacArthur atsuntė iš Tokyo telegramą, kurioje sako: "Atliktas tiksliausias kandidato paskyrimas vaduojantės geriausiomis respublikonų tradicijomis."

Rusai Nesutinka Suskaldyt Vokietiją

Maskva. — Rusijos komunistų partijos organas Pravda rašo, kad Sovietų vyriausybė niekad nesutiksianti su Vakarinių Valstybių planu suskaldyt Vokietiją į atskiras provincijas. Mat, Sovietai nori stiprios Vokietijos su centraline valdžia, suprantama — komunistine. O jei tokios valdžios dabar ir negalima buti sudaryti, tai tikimasi, kad bus nesunku su tuo "apsidirbti" vėliau. Sovietai jau tokiuose reikaluose turi patyrimą.

Pasirašytas Pensijų Bilis

Washington. — Prezidentas Truman pasirašė įstatymą, kuriuo skiriamos pensijos našlėms tik veteranų, kurie dalyvavo kare su Ispanija, bokserių maišto slopinime Činuose ir Filipinų sukilimo mušiuose.

Paskola JT Rumams

Washington. — Senato užsienių reikalų komitetas užgėrė siūlymą paskolint 65 milijonus dolerių Jungtinių Tautų rumams pastatyti New Yorko. Kongresmanų komitetas jau pirmiau tatau užgėrė.

Ta paskola bus suteikta be palukanų ir turės buti atmokėta iki 1982 metų po milijoną dolerių per metus.

Sovietizuoja Burmos Respubliką

Bangoon. — Burmos premieras socialistas Thakin Nu paskelbė respublikos programą socializmui įvykdyti pasekant "rusų pavyzdžiu".

Zemė, stambiosios įmonės ir gamtos resursai nacionalizuojami. Kadangi industrijoje yra stambus svetimšalių indėliai, daugiausiai britų kapitalistų, kurie valdė Burmą kelis šimtmečius, jie bus išpirkti. Tik ne inflačijos kainom, o remiantis originalio investavimo suma. Dvieju metų šalies industrijos vystymo plane panaikinas pelno motyvas.

Negalėdami Muštis su Arabais, Žydai Mušasi Tarp Savęs

Jeruzalė. — Buvusi Palestinoje žydų teroristų organizacija Irgun Zvai Leumi, vėliau įsijungusi į naujai sukurtos Izraelio respublikos kariuomenę, bandė parsigabenti iš užsienio karo ginklų ir kitokių reikmenų kaip tik tuo laiku, kuomet įvykdyta karo pailubos tarp žydų ir arabų.

Kai Izraelio kariškoji organizacija Hagana, laikydamosi pailubų sutarties, sustbdė laivų su ginklais, irgunistai pradėjo haganiečius šaudyt. Haganiečiams paėmus viršų, irguniečiai paskelbė, kad jie nuginkluoja savo narius ir pasilieka slapta policine partija, kuri nepripažįstanti dabartinės Izraelio valdžios.

Rusai Provokuoja Berlyne

Berlynas. — Birželio 25 d. du Sovietų kariški šarvuoti automobiliai važinėjo po Amerikos Zoną ir barstė lapelius raginančius išvaryti alijastus iš Berlyno. Amerikos tankai, "džypai" ir šarvuočiai su užtaisytais ginklais leidosi ieškoti tu provokatorių Templehof apskrityje, bet provokatoriams pavyko pasprukti į Sovietų Zoną. Vienas Vokietijos policininkas sako, kad pirm amerikiečiams atvykstant, vienas Sovietų trokas su šešiais uniformuotais rusais lėtai važinėjo gatvėmis ir punda is mėtė lapelius, kuriuose sakoma, kad Amerikos generalas Lucius Clay apiplėšia Vokietiją įvesdamas pinigų reformą vakarinės zonos.

Kitoje Berlyno dalyje Anglijos kariuomenė pamažu pasitraukė atgal ir atydziai tēmijo sąjudį kuris kilo del to, kad Sovietų karininkai paliepė vokiečiams darbininkams kraut į sunkvežimius geležies laužus vežamus į Rusiją. Anglai tą krovimą sustabdė.

Kunigui Neleistina Tarnaut Komunistams

Praha. — Čekoslovakijos arkivyskupas Josef Beran, tas pats, kurs palaimino komunistą Gottwaldą į kvilinginius prezidentus, suspendavo kunigą J. Plojhar už tai, kad tas kunigas yra komunistų valdžioje sveikatos ministeriu. Arkivyskupas sako, toks žmogus, kurs su Gottwaldu sėdi vienioje valdžioje, negali buti kunigu, todėl atėmė jam laikinai kunigavimo teises.

Komunistas Gottwaldas, užėmęs prezidento vietą, paskelbė amnestiją visiems pabėgėliams iš Čekoslovakijos ir kviečia juos grįžti. Bet jis nepaleido iš kalėjimų nė vieno žmogaus, kuris buvo areštuotas po bolševikų perversmo. "Amnestija" duodama tiems, kurie pabėgo į laisvę užsieniuose.

Sunki Bauda Vagiliumi

Oneida, N. Y. — Čia suimtas čikagietis Stron, 50 m., įtariamas esąs ginkluotos gaujos nariu Vidurvakarių Valsitybėse. Jis jau ketvirtu kartus suimtas už vogimą automobilių. Jei teismas ras jį kaltu, jam gresia kalėjimas iki mirties.

Pasirašytas Karinės Prievolės Įstatymas

Washington. — Birželio 24 dieną prezidentas Trumanas pasirašė naują karinės prievolės įstatymą. To įstatymo pagrindiniai dėsniai yra šie:

1. Karinei prievolei atlikti imami vyrai nuo 19 iki 25 metų amžiaus. Tarnybos laikas — 21 mėnuo.

2. 18 metų jaunuoliai gali stoti savanoriais vienu metų karinei tarnybai. Tokių savanorių galima priimti 161,000.

3. Karinių jėgų dydis nustatytas — 2,005,882 vyrai. Pagal atskiras šakas skirstoma taip: armijoje — 837,000; laivyne ir marinuose — 666,882; aviacijoje — 502,000.

4. Karinei prievolei atlikti registruojami visi vyrai nuo 18 iki 25 metų. Dauguma buvusio karo veteranų bus atleisti nuo naujos karinės prievolės.

5. Atlikę karinę prievolę turi teisę grįžti į tą patį darbą, iš kurio išėjo.

Senate karinės prievolės įstatymo siūlymui daugiausia priešinosi senatorius Taylor iš Idaho, kuris su Wallace steigia naują partiją. Taylor, kaip ir Wallace, yra didelis komunistų pataikunas.

Nauji kariai bus imami už 3 mėnesių.

Rusai Vėl Trukdo Susisiekimą Su Berlynu

Berlynas. — Sovietų karo vadovybė vėl sulaukė britų traukinį, vežantį anglis į Berlyną. Traukinys buvo ilgas, keliasdešimt vagonų. Vos tiklatai jis įvažiavo į sovietų zoną, sovietų karininkas jį sulaukė. Britai užklauskė priežasties.

Vagonai seni, jie nepasieks Berlyno, sutrukdys transportą, — atsakė sovietų karininkas.

Britų karininkas pasižiūrėjo į rusą, metė akį į vagonus ir tarė:

Vagonai seni, bet visoje sovietų zonoje tamsta nerasi nei vieno stipresnio.

Karininkai kiek pasiginėjo ir rusas praleido britų anglių traukinį.

Vėliau sovietų karininkai uždraudė amerikiečiams naudoti Elbes tiltą. Dabar J. Valstybių traukiniai turi sukėti 300 mylių, kad pasiektų Berlyną. Rusai pasakoja, kad Elbės tiltas reikia taisyti, traukinių judėjimas sustabdytas.

Del šio sovietų karo vadovų įsakymo amerikiečiai nepradės karo, — pareiškė gen. Lucius D. Clay. — bet vokiečių karo vadai labai apsirinka, jei panašiomis priemonėmis jie tikisi išmesti amerikiečius iš Berlyno. J. V. karo jėgos nesitrauks iš Berlyno.

Keistas Pagrindas Persiskyrimui

Los Angeles. — Tula moteriškė Everett Dun, kreipėsi į teismą reikalaujama persiskyrimo už tai, kad jos vyras perdaug geria. Bet ji teismui paaiškino, kad jos vyras degtinės negeria, geria tik kavą. Sako, kas rytas, pirm negu iš virtuvės ji galiu prašalinti, jis išgeria nuo 15 iki 20 puodukų kavos, kas man tiek įsipykio, kad toliau pakesti negalėčiau. Teisėjas persiskyrimą davė.

Nebus Angliakasių Streiko

Washington. — Angliakasių unijos prezidentas John L. Lewis susitarė su minkštinto anglio kasyklų operatoriais del naujo kontrakto, kuriuo manoma išvengti visuotino streiko pavojaus liepos mėnesyje.

Dabartinis angliakasių su operatoriais kontraktas baigiasi birželio 30 d. Atnaujintame kontrakte angliakasiams padidinama alga po \$1.00 už dieną ir užtikrinamas šimto milijonų dolerių metinis gerovės fondas.

Irgunistų Demonstracija New Yorke

New York. — Kilus Palestinoje organizacijų Irgun Zvai Leumi su Hagana ginkluotiems susirėmimams, jaunų žydų ir žydaičių burys, simpatizuojantis irgunistams, praėjusį penktadienį įsibrovė į Izraelio generalinį konsulatą New Yorke, parbloškė vicekonsulo padėjėją, pasodino ant jo du uniformuoti "kareiviu", kuomet kiti demonstrantai suėjo į viršutinę konsulato raštinę, kur apkulė vicekonsulą Merzbachą, vėliau susėdo raštinėje ir per 40 minučių dainavo hebraiškas dainas, sakė kalbas ir pasimeldė už žuvusius irgunistus, kurių laivą su ginklais haganiečiai susprogdino šiomis dienomis netoli Tel Aviv.

Demonstrantai elgėsi kareiviškai. Visi buvo apsirėngę rudais marškiniais su mėlynais ženklais, juodais kaklaryšiais ir tamsiomis kelnėmis. Panašiai ir merginos. Atvykusį policiją jokių kliučių jiems nedarė. Tik išėjo į gatvę kai kurie demonstrantai pradėjo kamušiotis su jiems nepritariančiais žydais, bet policija peštynes sustabdė.

Amerikiečiai Sulaukė Maršalą Sokolovskį

Berlynas. — Birželio 26 d. amerikiečių zonoje buvo pastebėtas greitai važiuojantis rusiškas automobilis. Amerikos kareiviai tuoj sėdo į karinius automobilius ir leidosi vyti. Poros mylių toluomoje rusiškas automobilis tapo sulaukytas prasikaltime už per greitą važiavimą. Už pusuvaldžio vėliau paaiškėjo, kad sulikytam automobiliu važiuo Rusijos karinių jėgų Berdasi Rusijos karinių jėgų Berlyne vyriausias vadas Vasily D. Sokolovsky, kuris tuojau ir buvo paliusuotas nuo arešto. Už šį įvykį, Amerikos generalas Lucius D. Clay pasiuntė Sokolovskiui savo asmenišką atsiprašymą.

Vėl Pabrangs Anglis

Washington. — Anglio kasyklų operatoriai sako, kad netrukus bus pakelta kaina už anglį, kuomet reikės mokėt angliakasams po \$1 daugiau už dienos darbą. Pabrangimas busias nemažiau 40 centų už toną.

Angliakasiai gaus didesnes algas, kasyklų operatoriai gaus daugiau pelno, o vis iš mūsų kišenio, kai mes nenorim žiemą sušalti ir kurename savo šildytuvus.

Hooverio Nuomonė Apie Bolševizmą

Philadelphia. — Buvęs JAV prezidentas Herbert Hoover pasakė Republikonų Konvencijoje įspudingiausia kalbą, kuri, anot politikos žinovų, esanti ir turiningiausia kalba.

Hooveris savo kalboje nieškojo priežasčių ir tiesioginiai neįtarinėjo bet ko nors; jis tiklatai konstatavo faktą, kad šiandien bolševizmas sudaro didžiausią pavojų visai žmonijai.

Anot Hooverio, jei laiku nebus atkreiptas reikalingas dėmesys ir nebus imtasi priemonių, tai susidarys pavojus visai civilizacijai.

Komunizmas sudaro pavojų ne vien todėl, kad jie turi Rusijos valdžią, bet ir todėl, kad jis griaua beveik kiekvienos valstybės pamatus iš vidaus.

Hoover patarė suvažiuotiems atstovams rinkti išmintingus, drąsius ir toli reginčius vadus, kurie galėtų tinkamai vadovauti kraštui.

Hoover pasisakė už pagalbą užsieniečiams ir krašto apginklavimą, bet jis nori, kad užsieniečiai dėtų didesnes pastangas išgriaunant savo ukiui atstatyti.

Hoover priminė suvažiuotiems, kad republikonai turi vadovauti laisvės kovai. Jei jie nerems laisvės siekiančių tautų, tai nesugebės duoti pasauliui reikalingos vadovybės.

Suvažiavusieji nepaprastai ilgai plojo Hooveriui. Ilgais plojimais jį pasitiko, bet dar ilgesniais palydėjo jo kalbą.

Komunistai Visur Vienodi

Atenai. — Kai, sekdami nacių taktiką, komunistai įvykdė ir vykdė masinius žudymus užimtose Pabaltijo valstybėse, kai kas manė, kad čia daroma tas del to, kad Sovietai nori sudaryti apsisaugojimo zoną Vokietijos pasienyje sunaikinant lietuvius, latvius ir estų tautas. Bet tokio "pateisinimo" negalima pasakyti apie Graikijos komunistus.

Nuo 1944 metų spalio mėnesio iki 1948 m. balandžio komunistai nužudė Graikijoje 48,766 graikus, tvirtina britų laikraštinnik. Frederic Voigt, kuris neseniai aplankė Graikiją ir vietoje tyrė sąlygas.

Komunistai išgriovė tuksantčius namų, išnaikino daug kaimų ir gyventojus terorizuoja be jokios atodairos.

Nacių vartotas teroras yra tiklatai menkniekis, palyginus jį su Markos Vifiades pakalikų vartojamoms teroro priemonėms, tvirtina Voigt.

Amerikos Lėktuvai į Vokietiją

Washington. — Oro Jėgų Departamentas paskelbė, kad į Vokietiją pasiųsti tris keleivių ir transportinių lėktuvų eskadronai (39 lėktuvai C-54) gabens maistą į Berlyną, su kuriuo Sovietai nutraukė alijantams susisiekimą. Pagalbos reikalauja Amerikos generalas Lucius D. Clay, kuris yra Amerikos karų komendantas Berlyne.

Raudoni Diplomacijos Apaštalai

London. — Šiomis dienomis Maskvoje išėjo iš spaudos "Diplomatinio Žodyno" pirmasis tomas. To žodyno autoriai — Sovietų vice-ministrai užsienių reikalams A. I. Višinskis ir A. S. Lozovskis, be kito ko, aiškina sovietinės ir buržuazinės diplomacijos skirtumus.

Anuot Višinskio su Lozovskiu, Sovietų diplomacija visuomet esanti teisinga, nuosirdi, vygdanti taiką, griežtai laikosi susitarimų, ir kt. (Jie tą geriausiai parodė susitarimuose su Lietuva, Suomija, Lenkija ir kitomis valstybėmis!)

Buržuazijos gi diplomacija, anot to žodyno, niekad nepaisanti tautos nei valstybės reikalų, tik rupinasi užsienių politika, kur sudaro vien išnaudotojų burius. Sudarydama su kitomis valstybėmis sutartis, buržuazinė diplomacija žada draugiškumą ir bendravimą, o tuo tarpu ruošiasi tais pažadais pasitikinčius kaimynus pulti iš pasalu.

Visi buržuazijos diplomatai esą išimtinai kapitalistai, kuomet Sovietų diplomatai visi kilę iš darbininkų klasės. (O iš ko daugiau jie kilis, jei visi kapitalistai ir net "buožės" — turtingesnieji ukininkai Sovietuose gražiai išlikviduoti? Kaip tie proletariški diplomatai gyvena, turime pavyzdžius iš Gromyko, Višinskio ir kitų "vargšų", kurie Amerikoje važinėja brangiais automobiliais, gyvena dvidešimties ar daugiau kambarių palociuose, laiko didelius "namų darbininkų" — ne tarnų burius ir kt.)

Rusai Valo Bernaujančių Valstybių Kariuomenes

Ankara, Turkija. — Čia gauta patikrintų žinių, kad sovietų valdžia jau pradėjo valyti sovietų pasienyje sudaryti iškamšinių valdžių armijas. Pirmiausia rusai pašalino iš bulgarų kariuomenės karininkus, kurie nėra visu 100% ištikimi Maskvai.

Rumunijoj kariuomenę išvalė sovietų policija. Išmesti karininkai dar netraukiami teisman ir negabenami į Sibirą, bet prie to rengiamasi. Šias žinias suteikė iš Rumunijos ir Bulgarijos pabėgę karininkai.

Kivirciai Berlyne

London. — Amerikos, Anglijos ir Prancuzijos diplomatai ruošia bendrą projektą prieš Sovietų okupaciję vyriausybę, kuri neleidžia alijantų okupuotą Berlyno dalį nei elektros, nei maisto.

Alijantų zonos Berlyno gyventojams nustatytos maisto normos, gi maistas, kiek tas galima spėti, atgabenamas lėktuvais. Spėjama, kad Sovietai mano badu priversti berlyniečius pasipriešinti alijantų okupacijai. Berlyno žymus protestantų vyskupas Dubeliu atsisaukė į visus okupantus, reikalaujamas paliaut politinius ginčus, del kurių gyventojams gresia badas.

Washington. — Bulgarijos įgalios ministeris Amerikoje Dr. Nissim Mevorah paskelbė, kad Bulgarija bandžiusi susitart su Graikija apie diplomatinių santykių sudarymą.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
 PUBLISHED EVERY FRIDAY
 By the Lithuanian Alliance
 of America
 DR. M. J. VINKAS
 Business Manager
YEARLY SUBSCRIPTION RATES
 In the United States ----- \$1.50
 To Foreign Countries ----- \$2.00
 807 W. 30-th St., New York 1, N. Y.
 Tel.: LAckawanna 4-5529

PASTABOS

Bostone įvykęs SLA 45-tas Seimas pradėtas su malda. Taipgi su malda pradėtas ir seiminis bankietas. Iš seimo grįžtanti delegatai praneša, kad tomis maldomis kaikiure delegatai nepasitenkino, nors amerikiečių reikšmingose suvažiavimuose tas yra priimta. Malda reiškia atsitolinimą nuo kasdieninių minčių ir rūpesčių. O kadangi SLA seimo delegatai suvažiavo ne atsitolinti, bet dar daugiau įsigilinti į organizacijos reikalus, tai nestebėtina, kad radosi nepasitenkinančių delegatų. Pagalios, maldoms yra maldnamiai, o ne seimų salės.

Rugpjūčio mėnesio pabaigoje į Ameriką pradės atvykti dalis 205,000 pabėgusių leidžiamų į šią šalį. U. S. Immigration Service kreipiasi į visus Amerikos gyventojus su prašymu, kad kiekvienas amerikietis, kuris tik turi atvykstantiems bent kokį darbą arba prieglaudą pavieniams ar šeimoms, kad apie tai praneštų Imigracijos Biurui. Atvykusiems lietuviams pasaviškius bus maloniausiai prisiglausti ir už tai jie jums bus širdingai dėkingi.

Amerikos Darbo Federacijos vadas William Green pareiškė, kad Republikonų partijos pasirinkti kandidatai Dewey ir Warren negaus Darbo Partijos paramos busimose rinkimuose, nes, girdi, Republikonų partija finansuojanti Wallace kandidatūrą tikslu suskaldyti demokratų balsus. Wallace prieš tai užprotestavo pareikšdamas, kad jis nėra republikonams talkininku prieš demokratus. Patebėtina, kad p. Green turi tikslą Darbo Federaciją nustatyti prezidento Trumano rėmimui.

Rusijos drastiškas elgėsis Berlyne suverino Vakarų Demokratijas. Buvęs Anglijos premieras Winston Churchill, kalbėdamas 90,000 miniai pareiškė, kad Rusijos elgėsis sudaro labai pavojingas kibirkštis iš kurių gali užsidegti Trečias Pasaulinis Karas. Jis sako, kad Rusija turi tikslu iš Berlyno išstumti amerikiečius, anglius ir prancuzus, Rytinėje Vokietijoje įvesti totalitarinį terorizmą. Amerikos generolas Lucius D. Clay irgi pareiškė, kad tik karas jį privers iš Berlyno pasitraukti. Rusijos elgėsis klausime, Amerikos Sekretorius Marshall budriai seka įvykius ir palaiko nuolatinį kontaktą su Anglijos ir Prancijos yaldžiomis. Rusijos tikslas visokiomis pro vokacijomis siekti kiek tik galima, o jeigu siekime pasirodo atsparus pavojus, tai skubiai atsitraukti nuo siekiamo tikslo. Bet kai kada gali taip toli nueiti, kad bus vėlu ir nespės atsitraukti. Stalino privalmas apsiūrėti, kad už Berlyną kartais negautų per klymą.

Amerikos Nepriklausomybės Šventė

Šiais metais sulaukę Liepos Ketvirtą dieną amerikiečiai švęs iš eilės jau 172 savo šalies nepriklausomybės šventę.

Tie 172 metai yra gana ilgokas gyvenimo laikotarpis, kuriame šiai šaliai buvo lemta pergyventi įvairiausių momentų, vidaus karą ir karus su kitomis valstybėmis. Bet per tą visą laiką prieš 172 metus priimta, pilniausias laisvės šalies gyventojams duodanti konstitucija, liko išsaugota, bent kokių kilusių varijotizmu, kaip kad kartuojaši įvairiose Europos valstybėse, nebuvę męginta pakeisti.

Laisvai gyvendami amerikiečiai į save atkreipė akis visų pasaulio valstybių žmonių, kurie per eiles metų šimtais tukstančių skaitliuje plaukė į šią šalį ar tai laimės ieškoti, arba pastoviam apsigyvenimui, pasirenkant ją sau antra tėvynė. Su atvykusių jaunų ir energingų įvairių tautų žmonių talka, amerikiečiai šią šalį išskėlė iki tos aukštumos, kurioje ji šiandien randasi. Apie milijonas ar daugiau ir lietuvių tautos žmonių atvykę prisidėjo prie amerikinio progreso, kuriuomi šiandien gali pasidžiaugti ir pasididžiuoti turėdami laisvą gyvenimą. Jeigu tik būtų galima, tai ir dabar milijonai įvairių Europos tautų žmonių plauktų į šią laisvės šalį.

Šiandieninė Amerika yra tartum tarptautinė valstybė, kurios gyventojai yra įvairiausių tautų žmonių krauru mišinys. Užtaigi Amerika ir negali pro pirštus kiauėti į kitose tautose svarbius įvykius, į vienos tautos kitai tautai daromas skriaudas, uždedamas vergijas. Šiandieninė Amerika yra viso pasaulio žmonių viltimi, teisybės ieškančių prispaustųjų tribunolu.

Gyvenime yra pastebėta, kad atsiranda tokios įgimties žmonių, kurie laisvu ir ramiu gyvenimu negali pasitenkinti. Jie tiksliai darydami ieško sau kokios bėdos, kurią susiradę vėliaus prakaituodami veikia iš tos bėdos išsisukti. Tad nestebėtina, kad šiandien ir Amerikoje randasi tokių, kurie šios šalies demokratine tvarka nepatenkinti ir ar tai budami nenuoramų veislės, arba tiksliai pasidavę drįsta veikti svetimos valstybės naudai, siekdami net šios šalies laisvą demokratine tvarką pakeisti diktatoriška priespauda ir vergija.

Bet kaip amerikiečiai sugebėjo ir mokėjo savo šalies konstituciją ir joje užtikrintas žmonėms laisves apsaugoti per praicitus 172 metus, taip lygiai jie sugebės ir mokės sutvarkyti ir šių dienų laisvėje išdykusius nenuoramus. Kam šios šalies tvarka nepatinka, tie tegul nešasi tenai, kur jiems geriau. Amerika buvo, yra ir pasilikis demokratine laisvę mylinčių žmonių šalis!

Sulaukę Liepos Ketvirtą, Amerikos Nepriklausomybės Šventę, visi šioje šalyje gyvenanti lietuviai atnaujinkime savyje dar didesni patrijotizmą, dar didesni šiai šaliai ištikimybę, būti pasirengusiais bile kada ir bile momente reikalui esant būti geriausiaiis talkininkais demokratine laisvę saugoti!

Lai gyvuoja laisva demokratine Amerika! Lai jos galingas žodis ir žmogis buna nuliamentis išlaisvinti pavergtą pasaulio žmonių!

Tremtiniai ir Amerikos Lietuviai

Amerikoje jau turime kelis šimtus lietuvių atvykusių iš tremties. Kongresui priėmus tremtinius įsileisti įstatymą, turėsime progos sulaukti į šią šalį iš tremties atvykstančius net keliolika tukstančių lietuvių. Tas mus džiugina, kad nemažas skaitlius lietuvių turės progą išsigelbėti iš pekliskos vergijos ir pasiekę šią laisvą šalį galės pradėti kurtis žmogaus teises turintį laisvą gyvenimą. Nudžiugs jų akys išvydusios Amerikos Laisvės Stovylą ir mums bus didžiausiu malonumu su jais asmeniškai pasimatyti ir broliškai lietuviškai pasisveikinti.

Atvykstantieji lietuviai tremtiniai ir kitų tautų žmonės, atvėš Amerikai ne mažą naują energiją ir labai daug prisidės savo sumanumu ir darbu. Tą dideliai pajausime ir mes amerikiečiai lietuviai, nes atvykusieji naujai sustiprins sunkią našta nešančią čionaitinę lietuvių spaudą, kulturines ir savišalpos organizacijas ir pagyvins bendrą lietuvišką veiklą. Šiai šaliai buna geras ir ištikimas tik tas lietuvis, kuris moka mylėti savo gimtinį kraštą ir gerbia jo tradicijas.

Malonu pastebėti tas faktas, kad iš tremties atvykusieji lietuviai jau visoje didžiumoje įėjo į Amerikos lietuvių veiklą. Jų vieni yra kalbėtojai ir važinėdami skelbia lietuviams naują viltį ir drąsą. Kiti atėjo ir liko lietuvių spaudai talkininkais. Ne mažas jų skaitlius jau dirba lietuvių įstaigose, tampa organizacijų nariais ir lieka energingais ir sumaniais veikėjais. Ne mažas atvykusiųjų lietuvių skaitlius jau yra SLA nariais įvairiose kuopose. Tai didžiausias mums malonumas už tai juos pasveikinti.

Atvykstantieji lietuviai prašalina ir Amerikos lietuviuose pasireiškusių mintį, kad už 10 metų čionaitinė lietuvių spauda negalės išsilaikyti. Visi bendrai veikidami pagyvinsime lietuvių veiklą ir galėsime vieni kitiems geriausiai patarti ir reikalingai pagelbėti kasdieninio gyvenimo reikaluose.

K. P.

Industriališkas Konfliktas

1890 metais unijos tvirtai įsisteigė Amerikos industrijoje, nors ir susilaukė stipraus pasipriešinimo nuo didžiulių korporacijų. Tos korporacijos buvo įsteigtos per ir po Naminių Karą išvystyti Amerikos naujas industrijas ir jos milžiniškus natūralius resursus anglies, geležies, vario, aliejaus ir pan. 1890 metais tos korporacijos dominavo ekonominį gyvenimą, ir ant kiek politinį šalies gyvenimą. Jos stipriai kovojo unijas ir visoki industriališki karai įvyko.

Iš tų laikų kruvinių kovų, dvi ypatingai žymios. Viena—1892 metais buvo konfliktas tarpe Amalgamated Association of Iron and Steel Workers ir Carnegie Steel Corporation Homestead, Pennsylvaniaje. Kova lietė alų numušimą ir pripažinimą unijos. Kada streikas šauktas, korporacija pasamdė 300 "detektvų" iš Pinkertons Agenturos apsaugoti įstaigą. Krūvina kova įvyko tarpe šių vyrų ir streikierių, 10 vyrų užmušta ir daug sužeista. Valstijos kariuomenė įsikišo ir sulūžė streiką ir Homestead uniją.

1894 metais darbininkai Pullman Palace Car Company, Pullman, Illinois valstijoje iššaukė streiką kada kompanija atsisakė svarstyti alų klausimą. Amerikos Geležėliūniūnija, kurios vadas buvo Eugene V. Debs rėmė streikuojančius darbininkus ir transportacija geležkeliais buvo suparaližuota. Teismo "injunction" buvo gautas prieš uniją todėl, kad streikas trukdė Jungt. Valstybių pašta ir prezidentas Clevelandas pasiuntė federalius karėivius. Šiame streike 25 asmenys žuvo ir daug sužeista.

Šis teismo įsikišimas į Pullman streiką pakreipė žmonių dėmesį į darbo problemas ir jos tapo svarbieji klausimai tautinėje politikoje.

Bet korporacijos pradėjo vartoti teismų "injunctions" ir kitas anti-unijų taktikas sulaužyti streikus — ir unijų narystė pradėjo didėti. Nuo 1900—1904 m. Darbo Federacijos narystė padidėjo nuo 500,000 iki milijono ir pusės. Svarbiausios savotiškos unijos buvo keturios didžiulės geležėliū Brolystės. Jau Amerikos Darbo Federacija daug gero savo nariams atnešė, iš išlošė aukštesnes algas, 8 valandų darbo dieną ir kolektyvių derybų sutartis.

Nepanaši į amatų unijų judėjimą Europoje, Amerikos Darbo Federacija atsisakė prisidėti prie bent kokios politinės organizacijos. Jos politika buvo "nugalėti darbo priešus ir atlyginti darbo draugams". Su tokiu nusistatymu AFL unijos, po Samuel Gompers, AFL prezidento, pasekmingai pravedė įstatymus apsaugoti darbininkų interesus keliose valstijose. Bet darbo problemos buvo tautinės problemos ir galutinai federaliai įstatymai turėjo su joms skaitytis.

Pradžioje naujo šimtmečio Kongresas pravedė kelis darbo įstatymus, tarpe jų, darbininkų kompensacijos įstatymą valdžios darbininkams. Ir 1913 m. įsteigė atskirą Darbo Departamentą savo Kabinete; 1915 m. pravedė jurininkų įstatymą, kuris reguliavo daugelį darbo sąlygų Amerikos jureiviams; 1916 m. pravedė pagrindinę 8 val. darbo dieną geležėliū darbininkams tarpvalstytinėje komercijoje ir tt.

Bet Amerikos Darbo Federacijos pasekmingos amatų unijų taktikos neišsivystė be pasipriešinimo nuo organizacijų su politiniais tikslais. Tos organizacijos buvo — Socialistų Darbo Partija (įsteigta 1877 m.); Socialistų Partija (įsteigta 1900); Industrial

Workers of the World (įsteigta 1905 m.). Industrial Workers of the World buvo sujungimas nepatenkintų darbo unijų ir politinių grupių su skyriais Socialistų Darbo Partijos. Organizacija rėmė revoliucioniškas doktrinas ir stengėsi organizuoti didėlias minias neprityusių fabrių darbininkų ir keliaujančių darbininkų. Ji buvo pasekminga trumpam laikui vakarų ukiuose, kasyklose ir medžio stovyklose ir rytų tekstilės fabrikuose, bet įtekmė puolė po 1913 m., nors egzistavo keliose vietose.

Kada Jungt. Valstybės stoji į Pirmąjį Pasaulinį Karą, padauginti industriališkus veikimus ir padėti darbo trukumams, unijos pradėjo greitai plėstis. Samuel Gompers, veteranas AFL prezidentas buvo paskirtas pirmininku karometu darbo santikių komiteto. War Labor Board įsteigtas ugdyti kooperavimą ir padėti užbaigti rimtus nesutikimus. War Policies Taryba irgi įsteigta. Ji buvo pirma federalė agentūra aiškiai nustatyti teises darbininkų organizacijai unijas ir derėtis kolektyviai su savo darbdaviais per savo išrinktus atstovus. CCFU.

Dar Vienas NKVD Kankinys

Gautomis žiniomis, buvęs Klaipėdos krašto direktorijos pirmininkas Endrius Borchertas kalinamas NKVD kalėjime. Borchertas buvo 1925-6 metais Klaipėdos krašto direktorijos pirmininkas, vėliau ne dar kitose direktorijose nariu ir daugelį metų Klaipėdos uosto valdybos narys. Visą laiką jis buvo lietuvių atstovas seimely ir lietuvių frakcijos lyderis iki krašto prijungimo prie Vokietijos. Tose pareigose jis pakartotinai pakėlė savo balsą prieš nacionalsocializmą, kuris visomis priemonėmis veržėsi į kraštą. Klaipėdos kraštą prijungus prie Vokietijos, jis turėjo bėgti į Lietuvą. Jo ukis ir visas kitas turtas buvo konfiskuotas. Jo posunį Gestapo susaudė.

Užėjus raudonajai armijai, jis neregistravosi Vokietijon, bet liko Lietuvoje, kur tyliai iškentė visą vokiečių okupacijos laiką. Ir po 1944 metų įvykių nebuvo žinių, kad jis būtų atsideręs pabėgėliū vakarų Vokietijoje. Dabar šitą drąsų kovotoją dėl lietuvių teisių pasiekė likimas. Ką nesuspėjo sumaikinti nacionalsocializmas, dabar likviduoja bolševizmas.

Mintys Išvykstant Svietur

Plaukia laivas plaukia — Iškeičia bures.
Kur žiaurus likimas Ryt mane atras?

Okeanai platus — Toks mažytis aš.
— Pasakyki jura Ką dalia atneš?

Ak, užteks čia skausmo, Ašarų gana,
Širdžiai jau pakarto Viešnia aimana.

Puskit, siauskit vėjai Iš rytų šalies,
Savo gilų skundą Jums širdis išlies!

O senelių žemė, Tėviškė mana,
Amžiais degs man Tavo Ilgėsio liepsna.

Kur nublokš likimas, Kur dalia nuėsi — Tartum viena siela Busim — Tu ir aš.

Sveikatos Skyrius

Ši skyriaus, pašvesta SLA narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikatos šlovams.

Saulė Musų Draugas ir Priešas

Rašo DR. S. BIEŽIS

Mūsų gyvybė, sveikata ir ilgas amžius išimtinai priklauso nuo saulės ugingos įtakos. Kartais ir kaip šis posakis gali sukelti kai kam tūly abejonių, tačiau tai yra tikra tiesa. Nes be saulės, mūsų žemė neturėtų jokios šilumos, o be pastarosios gyvybės išsilaikymas nėra galimas.

Salčiausios žiemos dienomis mes pasigaminame šilumos povidale anglių, alyvos ar dujų kuro, kuris kadaise buvo pagamintas saulės spindulių. Šis kuras, kokis jis bebūtų, originaliai parėjo iš augmenijos, kurią išaugino ta pati saulė. Be jos įtakos joki augmenija nebūtų galėjusi klestėti. Reikia žinoti, kad karui vartojami anglis, alyva ir dujos originaliai parėjo iš įvairių augmenų, kurie augo ne tukstančiais, bet net milijonais metų atgal sulig geologų apskaičiavimu.

Anaip toli dar ne viskas, kas pareina iš saulės. Kada mes valgome bile maistą, reikia suprasti, kad tą valgį išlaikantį mūsų sveikatą ir gyvybę pagamino ne kas kitas kaip tikta pati saulė. Ji į valgomą maistą įdėjo protinus, krakmolus, riebalus, mineralines druskas ir visus vitaminus, be kurių joki gyvybė negalėtų ilgai tęstis. Taigi saulė yra pamatas ir neišsiamiamas šaltinis mūsų egzistencijos.

Tačiau tiesioginiai jos spinduliai paliečianti mūsų kūną turi labai svarbios reikšmės.

Kada iš po ilgos žiemos, kuomet tū saulės spindulių labai mažai gauname, atėjus vasarai kaip tai pajuntame pagyvėjimą ir įgavimą naujos energijos bei nepaprasto atsparumo išsilaikyti prieš daugelio ligų. Tą visą suteikia mūsų saulės ultravioletiniai spinduliai, kurie paliečia mūsų kūną. Vienok turime suprasti, kad tą visą naudą gavus reikia būti saulėje, kuri palieštų neapdengtą kūną, nes per drabužį kad ir menką šie gaivinantieji spinduliai nepereina ir žinoma, negali teikti jokios naudos.

Vasara yra pats geriausias sezonas sustiprinimui sveikatos, kuri privalėtų tiek būti sustiprinta, kad saugiai išsilaikytų tvirtai per žiemą iki kito sezono. Yra tikrai patirta, kad ankstyvame pavasaryje daug daugiau susirgimų įvyksta, negu rudenyje ar žiema. Priežastis yra ta, kad dauguma mūsų vasaros metu gerokai sustiprinę atsparumą išsilaikę per rudenį ir net žiemą, o prisitartinus pavasariui ta jėga jau sumažėja ir del to susirgimų skaičius gerokai padidėja. Iš šio taškaregio žiurint, kiekvienas pavasario metu privalėtų bent dvigubai būti atsargesniu, kad sveikais išliktų.

Užtat vasaros laiku taipgi kikevienas turi dėti visas savo pastangas kiek galima daugiausia pasinaudoti saulės gerybių spinduliais, tai yra būti atvirame ore saulės spinduliuose kiek tik aplinkybės leidžia, kad pakankamai energijos pasisemti išsilaikymui iki sekamos vasaros. Kas tai visia turi savo programoje, tie mažiausiai serga ir ilgiausiai gyvena.

Šiuomi noriu pabrėžti, kad saulė turi ir neigiamų ypatybių, jei neapsižiurima. Pavyzdin, automobilis yra neapsisėtinamas šiandieniniame gyvenime, o vienok tas pats automobilis kas metą sunaikina desėtkus tukstančių žmonių gyvybių iš priežasties neat-sargaus vairavimo ar nepaisymo. Nemažai žmonių galvoja, kad juo daugiau saulėje kepinsies, tuo daugiau naudos gausi. Čia kaip tik kartais eisina priešingai. Perstaigus kepimasis saulėje nedegina o dą tiek, kad reikia kentėti tikrai didelius skausmus tūlą laiką. Tai neša kančią, o ne sveikatą. Visada reikia laipsniškai saulėje būti, kas daugiausiai gero teikia. Tai viena. O ant-ra, kas už vis svarbiausia ir kas palyginamai mažai kam žinoma, tai faktas, kad per didelis įdegimas, kada oda lupasi, tarsi nudžiuvusio medžio žievė, neretai pagamina tos nedugėsios odos vėžio ligą. Kitaisžodžiais sakant, perdidelis įdegimas gali būti priežastimi vėžio ligos. Tai yra patikrintas faktas, kurio abejonei nėra vietos.

Žinokime, kad perdėtas įdegimas pirmoje vietoje nieko gero nebeteikia, o iš kitos pusės gali ir kartais pagaminti labai rimtą ligą, butent — odo vėžį. Geresnės sveikatos dėlei naudokimės saulės gaivinančiais spinduliais tiksliai, protingai ir neperdegdami, kad vietoje sveikatos nepasigamintume rimtos ligos.

Lietuva Italijos Propagandoje

Milžiniškoje antikomunistinėje Italijos rinkimų propagandoje Lietuvos likimas sovių vergijoje užėmė vieną iš pirmųjų vietų. Galima sakyti, visa nekomunistinė Italijos spauda ištisai paskelbė dokumentus ir liudijimus apie sovių terorrą Lietuvoje abiejų pastarųjų sovių okupacijų metu, tarp jų VLIK'o memorandumus JTO, prof. Krėvės-Mickevičiaus, Dr. Garmaus ir kt. parodymus, vysk. Matulionio ir su juo kalintų kunigų epopėją ir tt. Didžiuliais plakatai milijoniniu tiražu buvo išleisti su Rainių, Praveniškių nuotraukomis. Komunistams atskirtus, kad tai vokiečių teroro aukos, plakatu leidėjai juos nutildė, paskelbdami 10,000 dolerių premiją už įrodymą, kad tai ne komunistų darbas. Daugelis italų laikraščių įsidėjo Nelės Mazalaitės "Nežinomojo Karėivio legendos" vertimą. (Ją paskelbė ir prancuziškas šveicary laikraštis "Tribune de Lauzanne"). Lietuvos vaizdai buvo rodomi ir kino teatruose. Konkrečių lietuviškų duomenų pagrindu buvo įrodinėjama komunistinė — sovietinė gaisris visose gyvenimo srityse — politinėje, ukinėje, kultūrinėje, religinėje... Daugiausia lietuviškais faktais operuoja populerus didelio tiražo leidinys "Cosa vuole il comunismo", kuriame paduodami lietuvių informacijos šaltinių duomenys. Be kitų ten atspausdintas ir įspudingas Bružiko laiškas Amerikos lietuviams katalikams.

SLA nariai, bent po vieną naujagimį lietuvių įrašykim į SLA

Vajaus Komisija:
 ADV. W. F. LAUKAITIS,
 P. DARGIS,
 DR. M. J. VINKAS.

SUSIVIENIJIMO ATEITIES KELIAI

SPECIALIS TĖVYNĖS SKYRIUS

Šis skyrius įvestas SLA 60 metų jubiliejaus Vajaus Komisijos nutarimu ir skiriamas Vajaus reikalams ir susivienijimo fraternalių naudų veiklai plėsti.

Vajaus Vedėjas
 S. E. VITAITIS

Maloni Naujiena SLA Organizatoriams

Su birželio mėnesio kuopų susiriinkimais užsibaigė SLA Jubiliejinis ir Konversijos Vajus. Tačiau poseiminis Pildomosios Tarybos suvažiavimas nutarė palikti Vajaus Komisiją ir ją įgaliojo paruošti planus ir paskelbti Jaunumečių Prirašymo Vajų.

Kaip žinome, Vajaus Komisiją sudaro: prezidentas W. F. Laukaitis, vice prezidentas P. Dargis ir sekretorius dr. M. J. Vinkas. Ši komisija sudarė sėkmingus planus Jubiliejaus ir Konversijos Vajui, tad netenka abejoti, kad lygiai sėkmingus ir organizatoriams naudingus planus sudarys ir Jaunumečių Vajui, kurį paskelbs galimai artimiausioje ateityje, kuomet praeis vasarinės atostogos.

Be abejonės, ši naujiena bus maloni kuopų organizatoriams, kurie per pora vasaros mėnesių pasilėję, vėl turės progos stoti prie Susivienijimo ugdymo darbo. Jaunumečių Vajui yra neišsėmama dirva, nes kas metai lietuvių šeimos padidėja naujagimiais kūdikiais. Kiekvienoje didesnėje lietuvių kolonijoje organizatoriai gali gauti šimtais naujų aplikantų SLA Vaikų Skyriui. Reikia tik SLA kuopų organizatoriams ir visiems nariams pasiekti naujagimių kūdikių tėvus pirma, negu juos pasiekti bizniškų apdraudus kompanijų agentai, jie savo kūdikius prirašys prie Susivienijimo.

Suvienijimo apdrauda jaunumečiams yra lygiai tokia, kaip ir apdraudus kompanijų, tačiau žymiai mažesnes duokles reikia mokėti Susivienijime. Lietuvių tarpe nėra tokių neišmanėlių, kurie bereikalingai didesnius mokesčius mokėtų už savo kūdikių apdraudą, žinodami, kad Susivienijime jaunumečių apdrauda yra žymiai pigesnė, negu apdraudus kompanijose. Nepagrįstai prieš SLA lietuvių, net didelė dalis SLA narių, nežino, kad Susivienijimo jaunumečių apdrauda yra moderniška, kad mokesčiai mažesni, negu apdraudus kompanijose už tokią pačią apdraudą ir kūdikius galima apdrausti Susivienijime nuo gimimo dienos. SLA veikėjai ir kuopų viršininkai permažai kalbame apie jaunumečių apdraudą kuopų susirinkimuose ir įvairiose suveigose.

Be tolimesnio atidėliojimo pradėkime kalbėti ir garsinti kuopų susirinkimuose ir įvairiose suveigose, kur kalbama apie Susivienijimo ugdymą, sekančius faktus apie Susivienijimo jaunumečių apdraudą:

Susivienijimo jaunumečių apdrauda yra lygiai moderniška, saugi ir naudinga, kaip ir apdraudus kompanijų.

Susivienijimo jaunumečių apdraudus mokesčiai yra pigesni, negu bizniškų apdraudus kompanijų mokesčiai.

Susivienijime kūdikius galima apdrausti nuo gimimo dienos iki 16 metų amžiaus trijų rūšių apdrauda: viso gyvenimo apdrauda ir mokesčiai; viso gyvenimo apdrauda su 20 metų mokesčiais; 20 metų taupomoji (endowment) apdrauda.

Susivienijime galima apdrausti kūdikius tokių lietuvių tėvų, kurie patys nepagrįsti prieš SLA. Galima ir Susivienijimą įrašyti ir maišytų šeimų kūdikius. Jei susivedusių bent kuris yra lietuvių kilmės, tokią porą gali patys įstoti į Susivienijimą ir gali savo kūdikius įrašyti į Susivienijimą.

Pakartotinai prie kiekvienos progos šiuos faktus skelbdami lietuvių tarpe, pasitarnausime Susivienijimo ugdymui, pagelbėsime savo kuopų organizatoriams Jaunumečių Vajuje pasižymėti ir padarysime gero jaunoms lietuvių šeimoms, sutaupydami joms pinigų už jų kūdikių apdraudą. Visi pasidarbuokime pasisekimui ruošiamo Jaunumečių Vajaus.

S. E. V.

Vajaus Vedėjo Raštinės Pranešimai

Konversijos ir SLA Jubiliejaus Vajus pasibaigė gegužės 31 d., 1948 m. Bet kadangi birželio mėnesio kuopų susirinkimuose priimti aplikantai skaitysis Vajaus kreditams, o taip priimtų aplikantų prisuntimas Centrai be abejonės tęsis iki šio birželio mėnesio pabaigos, tai ir Vajaus organizatorių, kurie turi galimybes bent pirmąjį prizą laimėti, veiklos davinius skelbsime iki birželio mėnesio pabaigai. Po to paskelsime visų Vajaus organizatorių davinius,

kiek kuris organizatorius naujų narių prirašė ir kiek apdraudus užrašė.

	Nauji nariai	Užrašyta apdrauda
J. Aymanas, 38 kp., Brooklyn, N. Y.	46	\$26,000
A. J. Matulevich, 216 kp., Erie, Pa.	27	13,150
A. K. Martinas, 371 kp., Cambridge, Mass.	20	11,500
Anna Garcia, 64 kp., Baltimore, Md.	19	10,500
C. K. Pikiel, 73 kp., Pittsburgh, Pa.	19	5,550
P. Zilinskas, 75 kp., Los Angeles, Cal.	17	8,850
K. J. Mačiukas, 260 kp., Chicago, Ill.	15	7,400
Dr. P. Dagys, 303 kp., New York, N. Y.	15	4,200
A. Saukevičius, 23 kp., Shenandoah, Pa.	13	4,600
O. Miliauskienė, 115 kp., Wilkes Barre, Pa.	13	6,250
M. Pauparas, 238 kp., Chicago, Ill.	11	7,250
S. Mockus, 43 kp., So. Boston, Mass.	11	5,350
F. Kesleris, 53 kp., Chelsea, Mass.	10	4,750

Tremtinių Problema ir Tarptautinė Pabėgėlių Organizacija

Spaudos žiniomis neseniai buvo paruoštas išsamus raportas apie tremtinių gyvenimą Europos stovyklose, raginantis visas valstybes mesti tuščias kalbas apie pabėgėlius ir nevilkint laiką imtis praktiškų priemonių šiai opiai problemai spręsti. Šis raportas bus tuojau patiekta Jungtinių Tautų Sekretariatui, o iš ten pasiųstas į Ženevą Ekonominėi ir Socialinei Tarybai svarstyti.

Jungtinių Tautų Generalinio Sekretoriaus pavedimu dr. Carl J. Hambro, norvegas ir P. Williams, amerikietis, specialiai buvo pasiųsti į Europą pabėgėlių klausimui tirti ir jų studijų rezultatai surašyti į platų pranešimą, kuris įtikinančiai kalba už pabėgėlių ribų gyvenančiam pasauliui apie Europos stovyklų gyvenimo sąlygas.

Nežiurint specialiai įkurtos Tarptautinės Pabėgėlių Organizacijos (IRO), tremtinių problema per 12 mėnesių tos organizacijos administravimą netik neišsprendė, bet ji pastoviai emanti blogyn ir duodanti sunkų vaizdą žmogaus pažeminimo. Nenorėdami kritikuoti atskirų valstybių atsinešimą į pabėgėlių klausimo sprendimą bendrai, raporto autoriai neslepia slėgiantį įspūdį, kuris susidaro iš nepalankios paramos toms idėjoms, kurioms vykdyti buvo sukurta IRO organizacija. Pripažindamas finansinius sunkumus surištus su tremtinių transportu ir jų įkurdinimu, kuriuos turės pakelti valstybės, priimančios didesnius tremtinių skaičius, raportas kviečia suinteresuotas vyriausybes pagaliau įsisąmonyti, kad IRO nepašalina, bet atvirščiai, pratęsę pabėgėlių problemą jei imigracijos įstatymais jos uždaro savo duris. Tikslų davinių apie tremtinių skaičių dabar esą neįmanoma net nustatyti (tremtinių tvirtinimu stovyklų gyventojai surašinėjami įvairiais apklausimų lapais taip dažnai, kad jie pasidarė jau įkirus. Red.), bet apytikriai jų priskaitoma apie 900,000.

Pirma ir svarbiausia IRO užduotis busianti reparijuoti norinčius grįžti į savo kraštus. Iš šios kategorijos žmonių per 12 mėnesių IRO veiklos nesiras 100,000, kaip kad pradžioje buvo numatyta. Likusius bus stengiamasi išskirstyti į užjūrio kraštus, bet ir šiuo atveju nebus galima paruošti emigracijai daugiau kaip 185,000 vietose iš pradžios numatytą 225,000 asmenų.

Toliau raportas kritikuoja nevienodumą imigracijos įstatymų atskiruose kraštuose ir kalba apie keblumus, pažeminimą ir užgauliojimus, kuriuos Sov. Rusijos ir Jugoslavijos atstovai patiria besilankant stovyklose, kur buvę esanti varoma agitacija prieš repatriaciją.

Svarbiausias raporto išvadas galima suglausti į sekančius punktus:

1. Daug, jei ne didžiausia dauguma, tremtinių nebus priimti net ir į tuos kraštus, kurie buvo pasižadėję juos įsileisti.
2. Priimančios valstybės reikalauja skaldyti šeimas, atmetant senesnio amžiaus narius.
3. Šimtai tukstančių našlaičių, karo metu pasimetusių vaikų, jau lanko vokiečių

mokyklas, jiems skiepijama vokiška kultūra ir jau įjungti į vokiečių gyvenimą.

4. Koncentracijos stovyklose fiziniai sužaloti ir karo veteranai netekę sveikatos, niekur nepageidaujami, nes jau darbui nebetinka.

5. Intelektualai, kaip konkurentai vietiniams profesionalams, taip pat nepageidaujami.

6. Vienintelis žydų pabėgėliams prieglobstis yra Palestina, bet ir šioms tuo tarpu viltis neaiški.

Kelionė iš Kauno į Maskvą

Iš aprašymų vieno keleivio iš Lietuvos į Sov. Rusiją patiriame, kad pakeleivėliu nuo Kauno iki Maskvos viskas karo išnaukinta (laiškas rašytas 1947 m. vasario mėnes.). Geležinkelių stotyse netoli Lietuvos pasienio matyti žmonių pardavinėjančių pasuolgerių sėklas ir prašančių maisto, bet juo arčiau Maskvos juo mažiau stotyse žmonių. Miestai, kaip Velikije Luki, Kalinin, visiškai išdegti ir nesimato jokių žymių apie pastangas juos atstatyti. Statomi vien kareiviams barakai. Kaimuose toks pat vaizdas, apšepę triobėsiai tik vietomis matyti. Žmonės gyvena žemėje iškasuose urvuose, "urvo gadyne" jau užviešpatavusi visose smuklėse. Arklių nematyti, o jų vietoje karvės vežimus veža. Traukinių judėjimas lėtas, stotyse jie laikomi išsotisim valandomis. Iš pasikalbėjimų su vietos žmonėmis aiškėja, kad niekas savo noru nėra čia sugrįžęs. Net ir vokiečių išvežti priverstiniai darbas Vokietijoje buvo jėga pargabenti ir po griežto patikrinimo jie buvo suskirstyti į "nelojaliuosius, bailius, nepatrijotus ir kolaborantus." NKVD teismai išsijusę dirbo, pasmerkdami daugiau, negu išteisindami. Beveik visi jie buvo apkaltinti už tai, kad nestoję ir raudonąją armiją arba nėjo į partizanų būrius. Nuteisuosius išsūstint ten, iš kur daugiau nebeįgrįž, palikdami tik vienas moteris, kurioms dabar dirba sunkiau dirbti negu prieš karą.

Didžiausias Maskvoje vargas kambarį surasti, nes sostinės viešbučiai rezervuoti tik didesniems bolševikų pareigūnams ir užsieniečiams. Kelionę aprašinėjantis asmuo surašęs "laisvoje biržoje" už svarą sviesto kampa pas moterį, gyvenančią mažame kambaryje su savo sūnumi, polikliniko gydytoju, ir dukterimi, šeimos tėvas, geležinkelio tarnautojas, po 1937 m. garsios "valymo" bylos buvo sušaudytas, dukterė dirba biure, o motina dukters padedama, verčiasi siuvėjos darbu. Visa šeima, prislėgta vargingu gyvenimu, labai įdomaujami apie Baltijos kraštų gyvenimo sąlygas, neaiškiai laukdama kažkokios atmainos, nors ir netikėdai į artymo karo galimumą. Vieną kartą atėjęs šeimos giminaitis, kuris buvo "perėjęs prie raudonųjų", NKVD tarnautojas, ir sužinojęs, kad svečias yra iš Lietuvos, pareiškė, jog Baltijos kraštų gyventojai "išdavikiškiausi ir nepatikimiausi žmonės ir jie turėtų būti nei visi išnaukinti, tai bent ištremti."

Išgyvenęs trejetą dienų pas gydytojo motiną, keleivis praleido kitas naktis geležinkelio stotyje, "vieninteliame eiliniame Maskvos piličiui, ir tai tik su geležinkelio bilietu ar keleivio leidimu, priimaname viešbutyje." Per veinuolimą naktų susidurdamas ir išsikalbėdamas su žmonėmis stotyje, keleivis patyrė, kad paprastas Sov. Rusijos pilietis laba esąs nepatenkintas pokarinio gyvenimo sąlygomis, bepasakodamas jis kartais net užmiršęs iš visų pusių tykojančio NKVD agento, atvirai kritikuoja esamą padėtį. Šiek tiek laisviau karo metu pakvėpavęs, savo akimis matęs kitų kraštų pagamintas prekes, kurių ir dabar esą Maskvoje, jis tiki ir meldžiasi, kad kiltų naujas karas, kuris jam atneš ramią ir išteklingesnę ateitį. Tas neišvengiamo karo lukuriavimas taip esąs stiprus masėse, jog žmonės gyvena įvairiausiais gaudais, pav. keleivis buvo klausiamas, ar teisybė, kad amerikiečiai turi Lietuvoje bazes. Panašus gaudai yra vienintelė informacija, nes laikraščiu pranešimams žmonėms netiki, o perka juos tik kaip įpakavimo medžiagą.

Zlauriai nukentėję nuo naziškos invazijos, rusai neįjaučia vokiečiams neapykantos nors jie ir dabar negali suprasti dėlko vokiečiai tą karą pradėjo, — "juk jie viso ko turi, turtingiausiai gyvena pasaulyje, ir štai užpuolė mus, elgetas, pas kuriuos nieko nėra"; tuo tarpu kai per spaudą skelbiama, kad "vokiečiai mus apiplėšė, viską išgabeno, kas Rusijoje buvo." Eiliniam rusui

nesuprantama, ką gi tie vokiečiai grobė Rusijoje. "Jei išties Rusijoje būtų buvę kas vertingo, — jie sako, — mes butume ir patys matę, tuo tarpu kai pavartai kurį nors išdirbinį, atrandi ant jo svetima kalba užrašą — Berlin, ar kokį kitą."

Labiausiai į akį krinta Maskvos gatvėse minios sužalotų kareivių, be kojų, ar rankų, arba akų veteranaų. Geležinkelių stotyse jie prašo išmaldos, kurios beveik niekas neduoda, arba rinkoje susirinkę dainuoja. Daug jų susitelkę Maskvoje, kur turi bent valdžios skirtą nakvynę patalpą, o grįžti namo nenori, nes žino, kad ten jais niekas nesirūpins ir net pastogės neraras.

Jį Pakorė

(Iš Kacetininko D. Užrašų.)

Uždaras sunkvežimis riedėjo vingiuotu keliu. Stipriau suburgė motoras, kopdamas į kalną. 24 naujus kacetininkus, SS kareiviams saugojant, po ilgų vargingų kelionių vežė į koncentracijos stovyklą.

Pro mažą geležinį virbais užpintą autobuso langelį matėsi akmenuota, smiltinga dirva. Kur ne kur įkastos lentos su užrašais: "Pašalinimas vaikščioti pavojinga!!!!!!", "Dėmesio! Pavojus gyvybei!"

Išpašyotos mirties kaukuolės su griežtais užrašais: "Fotografuoti draudžiama!" "Be jokio perspėjimo bus šaudoma!"

Tie užrašai, tušti plotai, mirtina gamtos tyla aštriai nusmelkdavo širdį. Netoli turi būti vergų stovykla.

Sunkvežimis riedėjo toliau ir stipriau burgtelėjęs sustojo. Du SS -ninkai atsidarė autobuso duris. Jie riktelėjo skubiai išlipti. Vienas po kito sulyse, idubusiomis akimis kaliniai skubiai šoko lauk ir sustojo prie koncentracijos stovyklos spygliuotom vielom išpintus vartus. Senas prancuzas, invalidas ilgai rangėsi iš mašinos. Protrinė koją neleido jam vikriau judėti. Vienas kareivių riktelėjęs spyrė batų į užpakalį:

— Greičiau, prakeiktais seni!
 Prancuzas krito veidu ant žemės. Iš nosies ir burnos pasipylė kraujas. Rankomis atsirėmęs žvilkerėjo į SS-ninko pusę ir vėl sunkniubo. Kaliniai prišoko nelaimingąjį prikelti, bet puskarininkis užkimusiu balsu sušokė:

— Stovėti vietoje! Ar tu kels, senas šuva, ar ne. Netrukus tu išgaruosi per krematoriumo kamina.

Pašaukė stovyklos seniuną ir mus pro atdarytus vartus nuvedė į kiemą. Priešais mus iš abiejų pusių stovėjo mediniai barakai, kairėje pusėje, atskirai nuo pastatų, plona mažai matoma srovele ruko krematoriumo kaminas. Nukankintų žmonių kaulai, matyti, baigė degti. Toliau prieš spygliuotą tvorą kas dešimts metrų stovėjo juodos lentos su baltai išdažytomis kaukuolėmis. Tarpas tarp tvoros ir lentų buvo neutrali zona ir ne vienas kacetininkas nedrįso ją peržengti. Perėjus be jokio perspėjimo iš bokštelių pildėdavu šūvių seriją.

Vienas iš kalinių valė stovyklos kelius. Plonutis, idubusia krutine, kaulėta vien tik oda aptemta galva, gliiai idubusiomis akimis. Jis sunkiai lingavo, veždamas šiukšlių prikrautą vežimuką. Tai ne žmogus, bet griaučių kruva.

Mus šaukė iš sąrašo paverdėmis ir turėjo sustoti po dešine, netoli lagerio seniuno. Pasilikio tiktai neišauktas vienas rusas. Mat, jis su mumi pateko čia už tai, kad nusizengė aptemdymo taisyklėms. Rusas pasiliejęs vienas neramiai dairėsi. Du SS-ninkai priėję jį nusivedė, o mus rikiuotėje nuvedė į pirtį. Nukirpo plaukus. Turėjom persiplauti vandeniu ir nuogus suvijo į rubų skyrių. Davė dryžuotas kelnes, marškinius, medines klumpes, vieną porą autų ir į skuduro gabalą panašią, prakaito prisigėrusią kepurę. Šie rubai jei tas galima pavadinti, buvo tų, kurie jau anksčiau čia yra buvę ir išėję per krematorijos kamina.

Mūsų, civilinius rubus sukišo į maišus, užrašė pavardę ir numetė į sandėlį. Po pusės valandos trukusio apsišvarinimo ir apsišingimo nuvedė į baraką. Čia supažindino su tvarka. O ji griežta ir kieta. Kiekvienas nusizengęs gaudavo muštį ir dar nubaudo. Nuotaika visų blauri, prislėgta. Ne vienas pagalvojom, ar išspruksim iš to pragaro gyvi.

Po kiek laiko atėjo bloko seniuno padėjėjas ir sako:
 — Su rusu jau baigta.
 — Kas atsitiko? — paklausėm.

— Už aptemdimo taisyklių nesilaikymą esesininkai jį pakorė...

C. Spirauskas.

Iš Sovietų Latvijos Maisto Siuntiniai

Iš Maskvos dirguojamos Baltijos valstybių vyriausybės paskutiniu laiku sustiprino akciją vilioti šių kraštų tremtinius grįžti namo. Pundai laikraščiu ir kitos propagandinės medžiagos vėl plačiai dalinama tremtinių stovyklose Vokietijoje, britų zonos ir IRO vadovybėms pritariant. Radio siųstuvai savo keliu skiria kasdien tremtiniams propagandinę valandą, o kariškioji vyriausybė greta savo oficialių pranešimų, platina bolševikinių siųstuvų, iš kurių svarbiausias "Volga", programos valandas.

Tarp kitų priemonių tremtiniams vilioti, jiems užimponuoti ir akis dumti, buk Sovietų Sąjungoje, taipgi ir Baltijos kraštuose, nieko netruksta ir visiems pakanka maisto, bolševikų valdžia labai skatina gyventojus siųsti tremtiniams maisto paketus ir lengvai duoda tam reikalui valdžios leidimus. Tokių siuntinių laikurie tremtinių Vokietijoje jau yra gavę iš giminių Latvijoje.

Budingiausia propagandos ypatybė, kad "Volga" ir Talino radio stotis nuolat ragina tremtinius grįžti, o giminių laiškuose tokių kvietimų niekas negauna.

Humoras už Geležinės Uzdangos

Du raudonarmiečiai, užėmus bolševikams Lietuvą, užsuko pas lietuvių ukininką pasmagurauti. Pasistatę juodu šautuvus, susėdo ant suolo.

— Motin, — sako, — duok ką nors valgyti. Tik skanaus!

Moteriškė nubėgusi atnešė surio, duonos, sviesto bludą padėjo. Kareiviai dairėsi apsilauždami šaukštų, bet ant stalo jų nebuvo.

Kiek palaukę šuktelėjo:
 — Šeimininke, kodėl šaukštų nepadedi? Mes, sako, pratę kulturingai valgyti.

Šeimininkė, pakraipiusi galvą, nubėgo atnešti šaukštų.

Kareivukai prisitraukę sviesto bludėlį ir ėmė šaukštais kabinti, visiškai duonos neliesdami. Ir tik sutaušius bludėlį, juodu patapojo šeimininkei per pečius.

— Skaniai gamini. Sekantį kartą mums vėl tos košės išvirks...

* * *

Serbijoje įvyko didžiulė manifestacija. Nešė paveikslus Stalino, Markso ir kitų dartinųjų vadų. Demonstrantai nuvargę susėdo aikštėje pasilsėti. Viena serbė, atvartė iš gilaus kaimo, manifestacijoje ilgai žūrėjo į paguldytą Stalino paveikslą ir nepažinusi nutarė paklausti komunistėlio.

— Sakyk, kieno čia paveikslas?

— Nejaugi tu iš usų negali pažinti, — užsigavo komunistėlis. Juk tai didelis žmogus, mūsų tėvas ir mokytojas, genijus. Jis išgelbėjo mus nuo kraugėrių fašistų.

Moteriškė susijaudinus atsilaukė ir susidėjus rankas ėmė prašyti:

— Brangus Stalinau, tu toks didelis ir geras žmogus. Išgelbėjai mus nuo fašistų, tai dabar išgelbėk mus nuo bolševikų...

Už kelių minučių moteriškė, kaip nesilaikančią generalinės linijos, suėmė.

* * *

Viena kolchozininkė, lankydamą Lenino kapą Maskvoje, labai nusiminusi lingago galva.

— Vargšas Leninas mirė. Geras žmogus buvo Leninas, — ir ėmė vertki.

Žmonės ją ramino. Neverk, sako, visi mes mirsime, bet užtat jo idėja liko gyva.

— Ką jus sakote, — šluostėsi ašaras moteriškė. — Geriau, — sako, — būtų jo idėja mirus, bet jis gyvenęs...

S-kas.

Varpininkai ir Lietuvos Laisvė

(60 METU SUKAKČIAI PAMINĖTI)

Varpininkų sąjūdis šiemet mini savo veiklos 60 metų sukaktį. Visur, kur tik nesiekia bolševikų teroras ir kur yra nors mažas burelis varpininkų, šia proga ruošiami minėjimai, spaudoje ir minėjimuos daromos nuveiktų darbų ir laimėtų kovų apžvalgos, guodžiamasi niuria šiandienine buitimi, aptariami ateities darbų ir kovų planai. Taip pat visur šia proga prisimenami ir pagerbiami didieji šio sąjūdžio veikėjai, kaip Dr. V. Kudirka, Dr. St. Matulaitis, Petras Kraučius, J. Kaukas, F. Bortkevičienė, J. Vileišis, J. Jablonskis, J. Adomaitis-Sernas ir daug kitų, daugumoj per anksti išsiskyrusieji iš mūsų tarpo, siūniami sveikinimai tebesantiems tarpe mūsų varpininkų kovų veteranams: Dr. K. Griniui, J. Bagdonui ir kitiems, tremtyje laukiantiems giedresnių dienų ar kenčiantiems terorą tėvynėje.

Sąjūdžio pradiniai metai yra 1888 m. Pirmaisiais tų metų mėnesiais Varšuvos universitete burelis lietuvių patriotų studentų suorganizavo draugiją "Lietuva", kuri ir yra varpininkų organizacijos užuomazga. Svarbiausiuoju šios organizacijos iniciatoriumi yra Vincas Kudirka, paruošęs organizacijai plačius ir drąsius įstatus, pagal kuriuos organizacijos svarbieji tikslai suvedami į penkis programinius punktus:

1. Lietuvių švietimas.
2. Tautinės sąmonės žadinimas.
3. Gerovės kėlimas ir žemės atkovoji mas iš svetimtaučių.
4. Tautinių rubežių platinimas.
5. Vienybės ugdymas.

Suprantant ano metu sąlygas ir žinant, kokios menkos buvo lietuvių inteligentų pajėgos kovot už krašto sąmoninimą, kultūrinimą ir laisvę, lengva suprast, kodėl šie draugijos "Lietuva" įstatai atrodė per drąsus ir dėlto negyvenimiški netgi tokiems ano metu lietuviams patriotams, kaip "Aušros" iniciatorius ir leidėjas Dr. J. Basanavičius. Bet varšuviečiai buvo jauni vyrai, pilni energijos ir entuziazmo, ir jie negastavo per didelių ir per drąsių užsimojimų. Studentas Vincas Kudirka į šią atsargią Dr. J. Basanavičiaus pastabą atsakė gana kukliai: juk gi niekas nenusukus mums sprandų, jei mes, žinodami mūsų jėgų ribotumą, imsimės vykdyti ne iš kart visų užsibriežtų uždavinių, bet po vieną. Draugija "Lietuva" esanti ne viendienė organizacija, ilgainiui jos jėgos išaugs ir padidės, todėl ir jos programa turinti būti ne tik šiais dienais, bet ir ateičiai. Tačiau, kaip vėliau buvo aiškiai matyti iš jau sekančiais metais pasireiškusių varpininkų veiklos, varšuviečiai ir nesistengė imtis darbo, vykdydami pirmą vieną, paskui antrą programinį organizacijos uždavinį, bet griebėsi visų uždavinių iš karto.

Moskvos universiteto lietuvių studentai jau nuo 1886 m. buvo susiorganizavę ir lietuvių studentų draugiją. Šiai draugijai vadovavo teisininkas studentas Petras Leonas. Atskiri draugijos nariai bendradarbiavo "Aušroje", o šiai užgesus, taip pat, kaip ir varšuviečiai, kurį laiką galvojo apie "Aušros" atgaivinimą, šiuo reikalu net buvo nusiųntę delegatus į Prusus susitarti su spausdintuvais, tačiau ilgainiui apsisprendė, jog nėra jėgų ir lėšų "Aušros" atgaivinimui ir emė tenkintis 1886 m. pradėjusia eiti kunigijos leidžiama "Sviesa". Bet varšuviečiams maskviečių lietuvių studentų pavyzdys buvo nepriimtinas. Jiems laikraštis buvo reikalingas draugijos "Lietuva" tikslams vykdyti, o su "Sviesa", gąstaujančia, jog nei žodžio ne tik prieš katalikybę, bet ir prieš caro valdžią, tų tikslų neįmanoma nė siekti. Todėl varšuviečiai studentai, susirašinėjimai su maskviečiais studentais, su dr. J. Basanavičium, Petru Kriaučiūnu ir kt. ano metu lietuvių inteligentais paruošę reikalingą dirvą, 1888 m. birželio 29 d. Marijampolėje, Vorkaus viešbutyje, sušaukė pirmąjį businųjų varpininkų suvažiavimą ir juo pradėjo varpininkų sąjūdį, privedusį prie Nepriklausomybės atstatymo ir iki šiol tebevaidinantį svarbų vaidmenį demokratinės Lietuvos sargyboje.

1888 metų Lietuva buvo tamsi ir užuistas kraštas. Baudžiava jau buvo panaikinta, tačiau kraštą slėgė amžiasis tamsumas, devynias skuras lupantys rusų įstatymai, rusų ir lenkų činauninkų saualės. Miestai ir miesteliai buvo lenkiški ir žydiški. Kaimas per šimtmečius buvo įpinkytas baudžiavos jungan, palikusiam nemaža vergiškos psichologijos ir tuomi, kad ukinkai jau buvo pasijutę laisvi nuo pono lazdos. Rusai panaikino baudžiavą ir pravedė gana palankią Lietuvos kaimui žemės reormą, tačiau bandė už šias reformas atsigriebti kitokiais budais. Vienas po kito

buvo leidžiami įstatymai, kuriais lietuviams buvo užgintas leituviškas spausdintas žodis, suvaržytos mokyklos, trugdoma įsigyti daugiau žemės savo krašte, o taip pat neleidžiama laisvai žemę parduoti. Kunigija, kuri turėjo kaime labai daug įtakos, buvo daugumoj arba lenkiška, arba visai sulenkėjusi. Vis dėlto, nežiurint visų šių sunkumų, negausus ano meto inteligentų lietuvių burelis, išėjęs iš lietuviško kaimo, jau 1883 m. buvo pajudinęs tautinio ir kultūrinio darbo dirvonus, ir Marijampolėje suvažiavusiems varpininkams teko uždavinys rūpintis tolimesne "Aušros" pradėto darbo taša.

Suvažiavime dalyvavo 10 žmonių: 5 vašuviečiai studentai — Vincas Kudirka, J. Staugaitis, J. Bagdonas, J. Kasakaitis ir A. Kronkaitis, 2 maskviečiai — Petras Leonas ir Kazys Grinius, vietiniai — mok. Petras Kraučius ir M. Prancevičius ir vilkaviškietis mokytojas V. Palukaitis. Suvažiavimą atidarė Vincas Kudirka, savo kalboj pažymėdamas, jog varšuviečiai draugijos "Lietuva" tikslų vykdymui būtina reikalingi naujo laikraščio, ir prašė susirinkusių pareikšti nuomones, kiek toks laikraštis reikalingas ir kiek galima būtų laukti paramos šiam tikslui iš lietuvių inteligentijos. Nieks suvažiavime nesuabejojo naujo laikraščio reikalingumu. Tik maskvietis studentas Petras Leonas atsargiai pastebėjo, jog maskviečiai bendradarbiauja "Sviesoje", su kuria dirbti nors ir sunku, bet galima. Vincas Kudirka kietai atrėžė, jog varšuviečiams studentams "Sviesa" nepriimtina. Ji per daug esanti kunigiška ir, vietoj kultūrinis kaimas, varo kaimo mulkinimo darbą. Priminęs neseniai atspausdintą "Sviesoje" legendą apie Judo sidabrinis grašius, kurie, anot legendos, ir dabar tebekeliauja po pasaulį, jis užbaigė, jog, truks-pliš, varšuviečiai studentai duos savam kraštui geresnį pinigą, negu Judo sidabrinis grašis.

Petras Leonas neprieštaravo. Jis pareiškė, jog maskviečiai prisideda prie sumanymo ir rems jį ne tik raštais, bet ir lėšomis. Buvo dar susitarta dėl kalbos ir kt. antraeilii dalykų, baigta gerti atsinėtos užismaskavimui nuo rusų žandarų kelios bonkos alaus ir vėl išsiskirstyta kas sau.

Tokia buvo "Varpo" pradžia. Petro Leono sugestija, atrodė, vis dėlto padarė įspūdį Vincui Kudirkai ir kitiems varšuviečiams. Jie ir, toliau emėsi iniciatyvos, ir maskviečiai studentai tik iš atsiusto "Varpo" prospekto sužinojo, kiek darbas pažengęs į priekį 1888 m. pabaigoj. Pirmieji žingsniai buvo sunkūs, bet jie nepalengvėjo ir vėliau. Tiesa, veinas kitas iš studentų jau sekančiais metais baigė universitetą, tapo gydytojais, gavo tarnybas ir galėjo labiau ekonomiškai paremti sąjūdį, tačiau pagerėjus sąlygoms, atsiradavo naujų ir naujų sumanymų. "Varpo" neuzteko. 1890 m. pasirodė kaimų skirtas "Ukininkas". Buvo leidžiami atsiauskaimai, brošiūros, kalendoriai. Varpininkų užimta pozicija iš pirmųjų dienų buvo efektinga. Jie ėjo į kaimą su plačia kultūrine veikla, jie sąmonino ir švietė žmones, straipsniais laikraščiuos ir kt. leidiniuos rėškino rusų činauninkų suvaliavimus, kritikavo rusų įstatymus, kėlė nepasitenkinimą caro valdžia, reikalaudami Lietuvai gražinti spaudą, gražinti lietuviams visas pilietines teises, gražinti kraštui laisvę.

Pradžioj šis šauksmas nuaidėjo beveik šauksmu tyruose. Vienas kitas lietuvis inteligentas pajuto "Varpo" gaudimą: "...Kelkite... kelkite... kelkite..." Bet juo toliau, tuo šis gaudimas stiprėjo. Kontrobandos keliais iš Prusus knygnešiai nešė draudžiamą spaudą, platinė ją kaime, vis toliau ir toliau siekdami į vakarus nuo Prusus sienos. Sunkiai krinto neraštingas kaimas ir "Varpo", ir "Ukininko", ir kitų varpininkų leidinių eilutes, tačiau tuose leidiniuose buvo nuogas kaimo gyvenimas, su visomis skriaudomis ir rusų niekystėmis, ir tuo ši spauda lietuviams buvo sava ir brangi. Tiek skaitytojų, tiek bendradarbių tinklas buvo išsiplėtęs visame krašte, ir jokios rusų baudos, joki grąsinimai nepajėgė išgąsdinti kaimą nuo savo laikraščio.

Tiek varšuviečiai, tiek maskviečiai lietuviai studentai buvo paveikti iš Vakarų Europos sklindančių pozityvistinių-liberalistinių idėjų. Visi žmonės jiems buvo lygūs. Carai ir didikai nežadino juose pagarbos ir meilės, o jiems buvo niekas kitas, kaip paprasčiausi despotai. Laisvas lietuvis — laisva Lietuva — buvo varpininkų idealas ir šio idealo jie neišsivadėjo iki šių dienų. Demokratiniai gyvenimo principai jiems buvo gairės kovoje. Savo leidiniais kultūriniai, sąmonindami ir šviesdami kaimą, tuo pačiu metu jie grovė caro autoritetą ir mokė kaimiečius, kaip patiems kovoti su rusintojais ir lenkintojais, kaip patiems gintis nuo rusų činauninkų skriaudų. Mesta sėkla surado dirvą: vaitų rinkima kaimuose juo tolyn, juo labiau rusam buvo

problematiškesni, kaimiečiai išmoko savo reikalus ginti ne tik apskrįčių miestuos, bet ir pas gubernatorių, taip pat išmoko išsikovoti savą žodį bažnyčiose. Iš to meto likusios Vinco Kudirko satyros "Viršinininkai", "Lietuvos Tiltto Atsiminimai", "Cenzūros klausimu", "Vilkai" ir kt., o taip pat gausi kronikinė medžiaga varpininkų leidiniuos labai vaizdžiai liudija, kokia tai buvo sunki kova ir kaip sunku buvo lietuviui kaimiečiui tapti žmogumi rusų ir lenkų valdininkų akyse.

Kunigija labai skeptiškai sutiko "Varpą". Pradžioj vis dėlto burelis kunigijai klierikų buvo tapę varpininkais. Jie bendradarbiavo varpininkų leidiniuos, šelpė leidinius lėšomis, dalyvavo varpininkų suvažiavimuose. Bet pozityvistinės-liberalinės varpininkų idėjos ilgainiui pasirodė visai nepakeliui kunigijai. Ypač tuomet, kai pagaliau varpininkai, reaguodami į visas negeroves, buvo priversti vis dažniau ir dažniau užkabinti atskirus kunigus. 1895 m. nuo varpininkų atsiskiria net ir tie keli kunigai, kurie buvo labiau simpatizavę šiam judėjimui, ir varpininkams vietoj vieno tenka du frontai: ir prieš carizmą, ir prieš kandžią kunigiją.

Bet jau tuo metu varpininkų sąjūdis plačiai apėmęs visą kraštą ir turi dešimtis pirmaeilių talkininkų. Net rusų žandarų smugiai Marijampolėje 1897-99 ir Liepojoj 1900 m. nepajėgia palaužti sąjūdžio. Vietoj sumtų ir ištremtų dešimčių varpininkų stoja naujos jėgos, dar energingiau vedančios kovą. Netgi patirtas smugis, džiova mirštant didžiajam varpininkui Vincui Kudirkai, nesulėtina šios veiklos.

Kuniginė inteligentija veikė savo ruožtu. Jos vaidmuo taip pat labai didelis kovoj už tautinės sąmonės žadinimą ir už Lietuvos laisvę. Tačiau šis vaidmuo niekad nebuvo vadovaujantis. Jei pradžioj "Sviesa" nedrįso nei žodžiu užgauti rusų valdžios, vėliau "Apžvalga" pakeitusi "Sviesą", "Varpo" ir "Ukininko" pavyzdžiu buvo drąsesnė. Kaip varpininkai, taip ir kuniginė inteligentija šiuo laikotarpiu davusi didelių patriotų ir kovotojų, kaip kun. J. Tumas-Vaižgantas, Maironis, kun. A. Jakštas ir kt., bet vis dėlto net tokiems patriotams, kaip kun. J. Tumas-Vaižgantas drąsus varpininkų siekiai atgauti Lietuvai pilną laisvę, buvo niekas kitas, kaip nereali svajonė, drumščiantį gerus kaimyninius santykius su rusais, už kurią geriausia... suduoti lazda per knisę...

40 metų truko spaudos draudimas Lietuvoje. Sąjūdis už spaudos laisvę ilgainiui tapo teks didelis ir nesutramdomas, jog rusams, pagubusiesiems cenzūros nesiekiančiuos kontrabandinuos laikraščiuos ir kontrobandinėse brošiūrose anticaristinių nuotaių, atrodė geriausia išeitis leisti spaudą.

Bet su spaudos leidimu 1904 m. kova nepasibaigė. Kova už spaudos laisvę buvo tik vienas tikslas ilgoje varpininkų laisvės kovų tikslų grandyje. Iš Prusus varpininkų leidiniai persikėlė į Vilnių ir iš čia dar labiau sustiprino kovą už tautinės sąmonės kėlimą kaime, už miestų ir miestelių atlietuvinimą, už ekonominių sąlygų pagerėjimą, už žlaisvę ir nepriklausomybę. Vietoj "Ukininko" atsiranda "Lietuvos Ukininkas" vietoj varpininkų, dabar pasivadinusių pirma Lietuvos Demokratų Partija, paskiau Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjunga, įtakoj buvusį "Vilniaus Žinių" atsiranda "Lietuvos Žinios". Nauji laikraščiai, naujos knygų leidyklos, parodos, mokyklos, naujos draugijos, klubai, bankeliai ir kt. rezultatai darbo, pradėto draugijos "Lietuva" bevilčiam 1888 m. tamsume ir 20 šimt. pirmame dešimtmetyj pajėgusiam pribrėndinti kraštą laisvam savystoviam gyvenimui.

Kovose už Lietuvos Nepriklausomybę atstatymą varpininkų vaidmuo vėl dažnai vadovaujantis. Nežiurint, jog beveik visi varpininkai pirmojo pasaulinio karo metu buvo pasitraukę į Rusijos gilumą, Vilniuje veikusioj Lietuvos Taryboj varpininkai Jonas Vileišis, J. Šaulys ir Šernas, bendradarbiaudami su Lietuvos socialdemokratų atstovais, nulėmė Vasario 16 d. akto demokratiškumą ir išmūšė iš monarchistų galvų mintį matyti vokiečių Urachą Lietuvos soste karalium Mindaugu antruoju. Vėliau, bolševikams puolant 1918 m. Lietuva ir jos pirmajam Prezidentui Antanui Smetonai ir min. pirm. A. Voldeamarui pabėgus į Vokietiją, liaudininkas adv. Šleževičius organizuoja naują Lietuvos vyriausybę, skelbia mobilizaciją ir pradeda pasipriešinimo kovas ir su bolševikais, ir vėliau su bermontininkais, ir su lenkais, pasibaigusias lietuvių laimėjimu. Vėlesniuose Lietuvos ministerių kabinetuose vėl matome kartkartėmis ministeriais pirmininkais tai E. Galvanauską, tai adv. M. Šleževičių, tai dr. K. Grinių, ir nei vienas svarbiųjų Lietuvos atstatymo aktų neapsieina be liaudininkų bendradarbiavimo. Visuose demokratinuose Lietuvos seimuose Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjunga, ne tik tęsianti demokratines var-

pininkų idėjas ir tradicijas, bet ir savo vadovybėje turinti visus senuosius varpininkų kovų veteranus, yra viena stipriausių frakcijų. 1926 m. rinkimuose krikšč. demokratų partijų blokui patyrus didelių pralaimėjimų, LVLS kartu su LSDP ir kai kuriomis mažumomis sudaro platformą naujai adv. M. Šleževičiaus vyriausybei. Respublikos prezidentu išrenkamas varpininkas dr. K. Grinius, vienas iš nedaugelio gyvų likusių pirmojo varpininkų suvažiavimo dalyvių, Seimo pirmininku išrenkamas dr. J. Staugaitis, kitas to suvažiavimo dalyvis. Varpininkams pirmą kartą savo kovų istorijoj atsiranda tokios plačios galimybės išbaigti prieš 38 metus pradėtus laisvos ir demokratinės Lietuvos atstatymo planus. Deja, vyriausybės pradėtos reformos, ypač socialinėj ir miltarinėj srityse, nepatinka Kauno karininkijai, kuria pasinaudoja per visus rinkimus buvusi viena iš nepopuliariausių ir krašte pasitikėjimo negavusių politinių grupių A. Smetonos ir A. Voldeamaro tautininkai suorganizuoja pučą prieš vyriausybę, užgrobia valdžią, įveda kraštan diktatūrinę santvarką, uždaro visas kitas politines organizacijas, visą krašto politinį, kultūrinį ir ekonominį gyvenimą pajungia savo partijos fašistinei ideologijai.

Varpininkai vėl atsiduria pogrindyj, iš kurio atvirai buvo išėję tik 1918 m. Ši pogrindinė veikla, bandant veikti kraštą demokratinį idėjų kryptim ir bunant opozicijai tautininkų režimui, tęsiasi iki 1940 m., kada Lietuvą užplusta bolševikų gaujos. Bolševikų pirmosios okupacijos metu veikimas darosi dar pavojingesnis. Visi liaudininkų leidiniai: ir "Lietuvos Žinios" ir "Lietuvos Ukininkas", ir kt., uždaromi pirmosiomis bolševikų okupacijos savaitėmis, sąjūdžio svarbiausieji veikėjai sekami arba areštuojami ir kišami į kalėjimus ar tremiami į Sibirą. Vokiečių okupacijos metu rezistencija vėl pakelia ant kovų varpininkų žmones. "Nepriklausomoji Lietuva" dabar pakeičia ir "Lietuvos Žinias", ir "Lietuvos Ukininką", plinta po kaimus ir miestus "Varpo" keliais, ir joks okupanto smugis, vieną po kito išraujant dešimtis sąjūdžio žmonių, nepalaužia šios kovos, vedamos senų varpininkų užsispyrimu, energija ir kantrybe.

J. Kedainis.

Pusanro Milijono Tremtinių Tul-Urale

Šį kartą iš vieno liudininko patirta apie tremtinius esančius Tul-Uralo darbo stovykloje. Ši stovykla randasi prie Uralo upės Magnitogorsko srityje ir priklauso centrinei "Gorki" darbo stovyklų grupei. Šioje stovykloje esama apie pusantro milijono tremtinių — žmonių iš visos Rytų Europos, jų tarpe Lietuvos, Latvijos ir Estijos, apie 200,000 vokiečių karo belaisvių ir buvusių rusų karo belaisvių Vokietijoje. Tai milžiniška apie 75 km. ilgio ir 40 km. pločio pilkų, niurių barakų stovykla su daugybe įvairių dirbtuvių bei fabriku.

Didesnė dalis lietuvių į šią stovyklą buvo atgabenti 1946 m. su šeimomis ir be šeimų. Atvežtieji su šeimos buvo tuojaus atskirti — vaikai nuo tėvų, vyrai nuo žmonių — ir griežtai izoluoti. 1947 m. pavasarį atgabenta daugiausia lietuvių partizanų šeimų. Iš jų pasakotojas sužinojė, kad Baltijj ir Lenkijoje vyksta smarkios partizanų kovos su okupantais.

Tremtiniai (vyrai ir moterys) dirba kalnų pramonėje, sidabro ir kitų metalų kasyklose, lėktuvų motorų, tankų, šaudmenų, laivų ir kt. fabrikuose. Darbas vykdomas dviem pamainom: pirmoji pamaina pradeda darbą 5 val. ryto ir dirba ligi 5 val. vakaro su vienos valandos pietų per-

Ankokite Lietuvių Tremtinių Pagelbai Per SLA Emigrantų Fondą.

Lithuanian Alliance of America

Aukų Lapas Emigrantų Fondui

Fondo tikslai: Pagelbėti emigravimui ir kitais budais, kaso audros nublokšties lietuviams tremtiniams ir pabėgėliams išsisaugoti nuo visiško išnaikinimo, kuris grėšia jiems, jei jie būtų grąžinti į komunistų okupuotą savo tėvynę, kur juos laukia nežmoniškausia ir brutališkiausia totalitarinė vergija, žveriški kanikinimai, badas, ligos ir mirtis.

Aukotojai malonėkite aiškiai įrašyti savo vardą ir adresą. Palvatinavim jums paštu priest Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, 307 West 30-th Street, New York 1, N. Y.

Name	Address

trauka, antroji pamaina — nuo 5 val. vakaro ligi 5 val. ryto. O buvusieji rusų karo belaisviai Vokietijoje per parą dirba 14 val. dažniausiai nakties metu.

Tremtiniai suskirstyti į grupes po 6 vyrus; kiekviena grupė į rankas gauna 2 sv. duonos, 1 oz. riebalų ir 5 oz. mėsos atiduodama į bendrą virtuvę. Sriuba verdama iš runkelių ir griežčių. Tai ir visas maistas. Rusai, būvę karo belaisviai Vokietijoje ir kit. sąjunginėse valstybėse, gauna dar blogesnj maistą. Visi išbadėje iki mirties. Vokiečiai karo belaisviai gauna 1 sv. 10 oz. duonos į rankas ir vieną litrą sriubos pietums.

12-18 metų vaikai yra mokomi karinio paruošimo. Mokymą atlieka buvę vokiečių SS policijos karininkai. Vaikai apmęnti rusų karine uniforma. Ant apsiaustų rankovių yra užsiuti spalvotos medžiagos trikampiai, kuriuose pagal tautybę, yra tokie įrašai: lietuviai, latviai ir estai — "Balty", Rytprusių, Silezijos ir iš kitų Vokietijos sričių vokiečiai "Germansky", suomiai — "Finsky", baltgudžiai ir ukrainiečiai — "Rusky" ir t.t. Vaikai nebegirdi savo gimtosios kalbos. Mokomi rusiškai.

Stovyklą saugo "ištikimybę prisiekę" buv. vokiečių armijos ginkluoti kariai. Jie turi daug geresnes gyvenimo sąlygas ir privilegijas už rusų armijos karius. Iš buv. marš. Paulaus ir gen. Seydlizo armijų karių sudaryta maždaug milijono vyrų dydžio "Laisvosios Vokietijos armija". Ši armija priklauso "Laisvosios Vokietijos Komitetui", kuris veikia lyg egzilinė Vokietijos vyriausybė. Dabar ji suka tremtinių ir belaisvių stovyklas, o jos karininkai atlieka rusų karių apmokymą.

Komitetui ir generaliniam štabui, kuris randasi Tuloje, vadovauja marš. Paulus, jo pavaduotojas yra Seydlitz.

Pasakotojas atrodė žiauriai iškankintas. Išbadėjęs iki galimo įsivaizdavimo. Burnos smegenys vitaminozės sunaikinti, daug dantų išskritę. Dėl tos pat priežasties rankų sąnariai išsiskukinėję ir dabar tik sugipsuoti tesilaiko. Eina vos pasivilkdamas. O kadaise buvo visiškai sveikatis vienos vokiečių šarvuotųjų divizijos kareivis. Taip jo pasakojimu atrodą visi tremtiniai ir belaisviai.

St. Gudžius.

Atsiūsta Paminėti

Dr. Kazys Grinius, Atsiminimai ir Mintys, 1 tomas, 300 psl., "Patria" leidinys. Plačiai ir įdomiai aprašydami savo atsiminimus Dr. Grinius gyvai vaizduoja pirmą užuomazgą Varpininkų judėjimo, atsikeldamas tos gadyinės rusų valdžios persekiojimui, lietuvių spaudos draudimą ir jos slaptą platinimą Lietuvoje, veikėjų kančias, jų terorizavimą ir Sibiran trėmimą. Šie atsiminimai didžiausias iki šiol lietuvių literaturoje įnašas į kultūrinį ir istorinį Lietuvos lobyną. Visiems, kam rupi Lietuvos atgimimo istorija, šis leidinys suteiks neįkainojamas vertes pavyzdį kaip reikia pasišventusiai kovoti už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

Pats leidinys atspausdintas ant puikaus popierio, lengvai skaitomu šriftu. Negalima neatiduoti kredito už tai "Patrijos" leidyklai.

Pulgis Andriusis. Siuntinėlis iš Amerikos — Antroji Tremties Humoro Knyga, su autoriaus viršeliu ir iliustracijomis. "Sudaviija" leidinys, 94 psl., duoda 17 atskirų vaizdėlių (vienas iš jų vieno veiksmo tragedija), parašytų su įprastu Pulgiui Andriusii sveiku jumoru ir linksmai skaitytajai nuteikiančia nuotaika. Visi, kas įdomaujasis tremtinių gyvenimu, šiame leidinyje ras linksmomis temomis parašytų apysakėlių.

Donors please print your name and address plainly. A receipt will be mailed to you from Lithuanian Alliance of America, 307 West 30-th Street, New York 1, N. Y.

SLA Reikalai ir Veikla

SLA Pirmo Apskričio Metinis Piknikas

Šiuomi pranešame ir kviečiame visas SLA Pirmo Apskričio kuopas, jų narius, vietinis ir apylinkės lietuvius dalyvauti tame dideliame ir gražiame piknike, kuris įvyks visiems gerai žinomoje ir prenamoje vietoje, žaliojančioje giraitėje, Fire-Mens Grove, Brandonville.

Broliai ir sesutės, kurie buvote SLA Pirmo Apskričio

piknikuose manau visi buvotė patenkinti. Tad kviečiame dalyvauti iš šiame piknike LIEPOS 11 d. Pikniko pradžia 10 val. ryte, prašome laiku pribūti. Bus įvairių valgių ir gėrimų visiems užtekinai. Visi galėsite linksmai pasivaikinti ir pasiūkti prie gero orkestro.

A. Saukevičius

Springfield, Ill.

SLA 158 Kuopos Veikla

SLA 158 kuopos susirinkimas įvyko birželio 6 d., kurį pirmininkas J. Latonis atidarė 2 val. po pietų. Peršaukti kuopos viršininkai ir visi radosi susirinkime. Skaitytas ir priimtas praėjo susirinkimo protokolai. Veikiantis komitetas išdavė raportą pranešdamas, kad turi paėmę Lincoln Park Pavilion rugpiūčio 1 d. kur įvyks kuopos piknikas. Išlaimėjimui yra leidžiamas Electric Clock, tikietai po 15 c. Visi nariai malonėkite pasiimti tikietai del savęs kitiems parduoti

Ligonijų komitetas išdavė raportą pranešdamas, kad yra 5 ligoniai, raportas priimtas. Finansų sekretoriaus raportas išduotas ir priimtas.

Pastaba Visiems SLA 158 Kuopos Nariams.

Sekantis 158 kp. susirinkimas įvyks liepos 4 d., svetainėje 213½ S. 4th St. Visi nariai malonėkite susirinkime dalyvauti Susirinkimas bus svarbus tuomi, kad jame bus renkami darbininkai dirbti piknike ir bus svarstoma ar laikyti kitą susirinkimą, nes tą pačią dieną įvyksta mūsų kuopos piknikas. Prašau visus narius ateiti ir užsimokėti duokles, kad neliktumėte suspenduoti Nelaukiama nelaimė bile kada ir bile kuriam gali pasitaikinti.

Prašome kitų organizacijų ir klubų nedaryti parengimus rugpiūčio 1 d. kurioje įvyks mūsų kuopos piknikas. Visus maloniai užkvičiame būti svečiais mūsų piknike.

K. M. Račaitis, SLA 158 kp. kor.

Chicago, Ill.

Džiugus Susirinkimas — 10 Naujų Narių SLA 260 Kuopai

Birželio 6 d. SLA 260 kuopos susirinkimui organizatorius K. Mačiukas pateikė 10 naujų aplikacijų. Kuopos susirinkimas džiugai visus aplikantus priėmė, išreikšdamas padėką organizatoriui už jo pasidarbavimą.

Pažymėtina, kad didžiama aplikantų yra neseniai atvykę iš tremties ir visi džiugiai stojo į mūsų SLA 260 kuopą, kaip į naują, laisvą respubliką. Mes nuoširdžiai sveikiname visus naujus aplikantus, suteikdami jiems pilnas teises SLA ir kartu prašome daugiau iš tremties atvykusius brolius ir sesutes likti mūsų SLA respublikos piliečiais.

Tenka pažymėti dar vienas faktas, kad visi yra jauno amžiaus žmonės, su inteligentišku kultūrinio auklėjimu. Taigi, kaip mūsų kuopa taip ir SLA susilaukė tikrai įžymių narių į savo eiles.

Aptarus kuopos einamus reikalus, išrinkta delegatai į Chicago Lietuvos Tarybos busimą konferenciją ir paskirta auka \$10.00.

Po skaitlingo ir gražaus susirinkimo, buvo laimėjimas. Pirmą dovaną radijo laimėjo P. Kizas. Antrą dovaną \$5.00

laimėjo p. Šimkus, kuris savo laimikį paaukavo tremtiniams. Ačiū poniai Šimkus už geraširdystę. Trečią dovaną \$2.50 laimėjo p. L. Ahmtd. Vardė kuopos tenka padėkoti visiems darbuotojams už gausų pardavinėjimą pryzų. Tas davė kuopai pelno apie šimtą dolerių.

Kuomet viskas taip gerai pavyko, tad po susirinkimo nariai budami geram upe susidėjo po dolerį ir sudarė malonų pobuvį.

K. Liutkus, kor.

Rockford, Ill.

SLA 77 Kuopos Veikla

SLA 77 kuopos veikla gana gyva, tik gaila, kad niekas nieko neparas. Aš per kelis metus buvau kuopos korespondentas, bet šiais metais neišrinkome korespondento, o aš kaip ir kiti pavasario darbais užimtas apie namus, tai viskas ir lieka neaprašyta. Bet jeigu iki šiam laikui liko neaprašyta, tai dabar nors ir trumpai paminėsiu.

Birželio 6 d. įvyko kuopos pirmutinis piknikas. Kadangi tą pačią dieną pripuolė ir susirinkimas, tai susirinkimą atlikome skubiai į puse valandos laiko. Cia smarkiausiai prisėjo veikti sekretoriui p. Rumčikiui, kuris buvo apkrautas visokiais darbais.

Šiame susirinkime buvo pranešta liudna žinia, kad mirė mūsų ilgametis narys Petras Daugirdas, kuris tapo palaidotas gegužės 14 d.

Velionis P. Daugirdas buvo 62 m. amžiaus ir sirgo apie mėnesį laiko. Paliko moterį Teklę, dukterį Mrs. L. Allen du brolius Juozą ir Mykolą ir du anukus. Velionis Rockforde išgyveno 40 metų. Į kapinę palydėjo didelis burys palydovų. Prie velionio karsto buvo daug gėlių, bet kuopos vainiko nebuvo, nes įvyko nesuipratimas su gėlininku, tai kuopa poniai Daugirdienei įteikė pinigų vieton gėlių. Buvo kuopos grabnešiai.

Dabar grįžtu prie pikniko. Kaip minėjau, mūsų piknikas buvo pirmutinis ir tą dieną atvėso ir lynojo, tai buvo nepalankus oras piknikauti, bet velianus pradėjo blaivyti ir darėsi šilčiau, tai ir publikos atsilankė nemažai ir reikėjo padirbėti ją pavaišinant. Pikniko pasekmės neprastos, gal liks pelno virš \$150.00.

Sekantis kuopos susirinkimas pripuola liepos 4 d. Kadangi ta diena yra didelė Amekos šventė, tai paprastai tą dieną daugelis išvažinėja, bet mūsų kuopos nariai niekur nevažiuos, nes po susirinkimo turėsime turėsime nepaprastą dalyką, tai gimtadienio vaises. Po susirinkimo 2 val. po pietų bus paminėtas gimtadienis kuopos nario Prano Kriškiūnuo, kuris sulaukė samo amžiaus metų skaitlių tokį, kokis yra mūsų kuopos numeris, tai lygiai 77 metus amžiaus.

Kadangi brolis Kriškiūnas sulaukė 77 metus amžiaus visuomet lanko kuopos susirinkimus ir visokiems parengimams ir niekad neatsisako nuo darbo, visuomet ir visokerio-

pai rėmė ir remia Lietuvos reikalus finansiniai ir darbais, tai del to SLA 77 kuopa didžiujasi turėdama tokį narį savo šeimoje ir jį sulaukusį 77 metus sveikiname ir linkime sulaukti dar daug gimtadienių!

SLA 77 Kp. Valdyba. Plus G. Aleksynas.

Manchester, Conn.

SLA 207 Kuopos Veikla

SLA 207 kuopa turėjo parengus bingo, pasekmės buvo geros ir gražaus pelno liko. Daugiausiai tame pasidarbavo sesuo Z. Žutautienė, daugiausia tikiety išplatino ir dirbo parengime. Antra iš eilės M. Zorskaitė, kuri yra kuopos finansų sekretorė ir tinkamiausiai tvarko kuopos reikalus. Taipgi p-lė Zorskaitė visuomet darbuojasi, kada tik kuopa turi bent kokį parengimą. Ji yra kuopos organizatorius ir apskričio organizatorius. Jai priklauso didelė garbė už jos atliekamus darbus SLA labui.

A. Birieta.

Stamford, Conn.

Birželio 6 d. aš, p-lė M. Zorskaitė, jaunuolių organizatorė ir ilgų metų veikėjas p. A. Tvaronaitis, buvome atsilankę į SLA 168 kuopos susirinkimą. Turėjome pasitarimą SLA 4to apskričio reikalais. SLA 168 kuopos valdyba ir veikėjai yra labai malonūs ir draugiški. Paašikėjo, kad jie darbuojasi SLA labui sulig savo išgalės. Pasižadėjo parengti busą jį apskričio išvažiavimą, taipgi dalyvaus apskričio metiniame suvažiavime.

A. Birieta, org.

Los Angeles, Cal.

SLA 75 Kuopos Susirinkimas

SLA 75 kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, liepos 14 d., 7 val. vakare, 843 S. Bonnie Brae St. Visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti, nes rugpiūčio mėnesyje kuopos susirinkimą nelaikysime, tad pasistengkite laiku užsimokėti mokesčius. Bus labai svarbių reikalų aptarti. Taipgi manoma, kad jau bus grįžęs kuopos delegatas iš SLA 45to seimo, tai visi išgirsimė raportą.

P. Žilinskas, sekr.

Pittston, Pa.

A. a. Jonas Mačiulskas

Birželio 3 d. anglų kasykloje staiga mirė SLA 7 kuopos narys Jonas Mačiulskas.

Velionis paėjo iš Girkalnio, netoli Raseinių ir buvo vedęs Oną Žemaitę iš tos pat vietos. Į šią šalį atvyko 1912 m., prie SLA 7 kuopos prisirašė 1914 metais.

Velinis buvo geras remėjas kuopoje ir jos parengimose. Buvo nuoširdaus budo, sąžiningas ir su visais geroje santaukoje mokėjo sugyventi.

Pirmadienį, birželio 7 d. su bažnytinėmis apeigomis šv. Kazimiero bažnyčioje, tapo palaidotas parapijos kapinėse. Daug giminių, kaimynų ir draugų velionį palydėjo į kapines.

Dideliame nuludime paliko žmoną Oną ir dukterį Oną. Lietuvoje paliko dvi seseris zokoninkes Adelę ir Prancišką ir brolių Kazį.

Linkime jam amžinai ramybės ilsėtis, o jo geri darbai pasilikis mūsų ilgoje atmintyje.

A. Galinskas.

LIETUVIŲ TREMTINIŲ AMATININKŲ IR DARBININKŲ PROFESINES SĄJUNGOS

Centro Valdybos Atsišaukimas

Trijų su viršum milijonų lietuvių artojų ir darbininkų tauta prie Baltijos jūros visais laikais troško taikos ir laisvės, nepriklausomo gyvenimo. Dėja, dažnai ta maža, bet graži ir darbšti Lietuvos šalis tapdavo didžiųjų kaimynų imperialistinių siekimų auka. Šio baisaus karo metu ji pergyveno net tris okupacijas. Karas sugriovė visą Lietuvos valstybinį ir ukinį gyvenimą, o žiauriosios okupacijos sunaikino dalį tautos bei išsklaidė ją po tolimas šalis. Likusioji tautos dalis dar ir dabar kenčia okupaciją.

Mes, lietuviai tremtiniai amatininkai ir darbininkai, žinodami iš 1940-41 m. bolševikinės okupacijos, ką reikiąsa gyventi tvarkomame "raudonajame rojuje", ir todėl dabar Vakarų Europoje vargdami sunkias tremtinių dienas, esame dėkingi amerikiečiams ir anglams už globą. Nors praradę savo namus ir turta, daugelis netgi šeimas, visą karo metą kentę sunkią bolševikų ir nacių priespaudą ir deportavimus į Sibirą arba į Reichą darbams, vis delto tikime 12-koje Trumano punktų ir Atlanto Carteryje paskelbtoms pagrindinėms žmogaus laisvėms. Teisybės pergale anksčiau ar vėliau nuskaidrins ašarų ir vargų išvaigotus mūsų veidus ir vėl stosime laisvais žmonėmis laisvoje savo tėvynėje.

Belaukdami žadėtos laisvės ir negalėdami grįžti į nepriklausomą Lietuvą, mes savo rankų darbu ir amatais, kulturine veikla, mokslu ir per spaudą, visomis turimomis priemonėmis ir galimybėmis stengiamės įrodyti savo vertę buti laisvais laisvų tautų tarpe, padėti mus globojančių šalių armijoms darbu ir po kiek galima pagreitinti Lietuvos laisvės bylos sprendimą.

Turėdami progos sėksti laisvojo pasaulio spaudą ir radio, mes iš anapus geležinės uždangos girdime ir skaitome mums daroms užmetimus ir kaltinimus. Mes taip pat su karčia šypsena vertiname iš ten sklaidžiamą, darbininkų vardu, propagandą apie laisvę, lygybę, technikos laimėjimus ir tt. Lietuviai tremtiniai amatininkai ir darbininkai pažįsta akįplėšiską jų melą, išnaudojimą ir žmogaus nuvertinimą iki žemiausio vergiškumo, nes visa tai esame pergyvenę patys.

Užtenka mesti žvingsnį į pirmąją bolševikų okupaciją Lietuvoje 1940-41 m. Kas manytų, kad bolševizmas pasikeitė — klystų, nes kam būtų reikalinga ta geležinė uždanga, jei ten būtų bent truputis jų skelbiamos laisvės. Mus pasiekia žinios, kad ir dabar ten vyksta suėmimai, žudymai, deportacija ir tt.

Rusams 1940 metais okupuavę Lietuvą, palapsniui ir sistematingai buvo pradėtas griauti valstybinis, ukinis, politinis, religinis ir privatus žmogaus gyvenimas. Okupacinės bolševikų valdžios iš bolševikų partijos sudarytas "Liaudies Seimas" neatstovavo tautos valios. Balsuotojai milicijos, NKVD, raudonosios armijos ir bolševikų partijos narių smurtu buvo varomi prie balsavimo urnų. Nors bolševikai okupantai ir naudojo žiaurias balsuotojams priemones, balsuotojų skaičius buvo nedidesnis, kaip 20%, o vietomis net mažesnis. Bet vistiek bolševikai pasauliui skelbė, kad balsavo 99,8%. Tokiu būdu, "liaudies vyriausybė" Lietuvoje atiteko ne liaudžiai, bet saujalei dvasios skurdžių, už kapeiką šokančių pagal Kremlius įsakymus.

Vietoje pažadėtų žodžių, spaudos, religijos ir susirinkimų laisvų, jau pirmomis okupacijos dienomis mes susilaukėme masinių areštų, kankinimų, žudymų, apie ką liudija Petrašiūnų kapinės, Telsių, Pažaislio, Kretingos ir kiti miškai. Vietoje pažadėto padidinti 20% darbininkams atlyginimo, buvo 400% pakeltos pramonės gaminių kainos ir 200—300% maisto produktų kainos. Pragyvenimo lygis nukrito iki 4 kartų. Didesniam darbininkų eksplotavimui įvestos darbo normos ir nuolatinės soclenktynės, kurios daugeliui darbininkų del blogo maitinimosi visiškai pakirto sveikatą. Už ilgų metų darbo vaisius amatininkų įsigyto dirbtuvės, mašinos, taip pat ir patys amatininkai buvo prievearta suvaryti į kolchozines arteles, kurių vadovybę perėmė niekad nieko bendro su darbu neturėję arba nesugebą vadovauti komunisteliai. Lietuvis greit nebepažino Lietuvos. Pagal bolševikų tvarką, aukštytį kojom apverstame krašte pradėjo stigti maisto, apavo, rubų ir kitų prekių, kurių perteklius anksčiau Lietuva eksportuodavo į užsienį.

Visus bolševikų atneštus Lietuvai vargus ir nelaimės apvainikavo 1941 m. birželio mėn. 14—17 dienas, kurių metu į Rusijos gilumą buvo išgabenta apie 60,000 lietuvių. Ši nelaimė palietė be išimčių vyrus, senelius ir vaikus, visiškai nepaisant, koks jų amžius ir koks tuo metu sveikatos stovis. Daugybė senelių išgabenta ne tik gilioje 70—80 metų senatvėje, bet ir ligoje. Šimtai moterų paimta iš lovų su ką tik gimusiais keliu dienų kukliais arba ligoniu, turėjusiu temperatūros iki 40°. Vežamieji žmonės atrodė labai įvairiai. Jų tarpe buvo pavyzdgingieji ir populiarūs apylinkės ukininkai, liaudies mokytojai, tukstančiai buvusių tarntoju, studentų, prekybininkų, amatininkų, darbininkų. Net pats vargingiausias darbininkų ir bežemių valstiečių luomas nebuvo paliktas ramybės. Nors komunistų partija sakėsi nešanti jiems laisvę, lygybę ir teisingą turtų paskirstymą, tačiau vieton tu tukstančiai gavo ir gauna pančius ir tampa raudonojo režimo pačiomis pirmomis aukomis. Tokiu būdu, vien tik per pirmąją bolševikų okupaciją Lietuva neteko kartu su nužudytais ir išvežtais apie 95,000 savo tautiečių. Niekas negalėjo įspėti momento pavojingumo ir niekas nebuvo ramus del rytojaus. Laimė, kad pradedę jų vokiečių—rusų karas tą jų baisų darbą sutrukdė.

Bolševikinių Lietuvos komisarijų tarybos buvo numatyta 1941 metais išgabenti 700,000 vadinamų "nepataisomų liaudies priešų". Tiesa, užėjus vokiečiams, lietuviui darbininkui nepasibaigė kančios. Tukstančiai jų pramny keliu vergais į Reichą, kur po bombų krušai, gyvuliškai varginami ir išbadėję, turėjo dirbti sunkiausius darbus arba už mažiausią žodelį prieš gauti "atostogų" koncentracijos stovykloje.

Po šios trumpos bolševikų okupacijos apžvalgos aišku, kodėl mes iš bolševikų okupuojamas Lietuvos pasitraukėme, ir kodėl nenorime bolševikų matyti, nors ir tektų visko išsižadėti.

Mes, lietuviai tremtiniai amatininkai ir darbininkai, Vakarų juropoje susiorganizavę į profesinę sąjungą, skelbame broliams lietuviams užjūryje ir visam laisvam pasauliui bolševikų niekšingus darbus, norime atkreipti dėmesį, koks skirtumas tarp jų skel-

biamos propagandos ir darbų. O kadangi bolševikai sakosi einą ranka rankon su darbininkais ir liaudimi, kad tik bolševizmas yra darbininkijos išgelbėjimas — mes viešai protestuojame prieš šią melo propagandą. Iš laisvojo pasaulio spaudos ir radio mes sužinome, kad ir dabar mūsų tėvynėje padėtis kuo nebaisesnė už 1940-41 m. padėtį. Darbo žmogus paverstas stalininių penkmečių ir komunistų partijos įsakymų vergu, jis žudomas, kalnaimas, persekiojamas ir deportuojamas. Ištiesi Lietuvos miestai ir kaimai kolonizuojami iš Rusijos atgabentais kolchozninkais, su kuriais kartu keliauja skurdas, badas, ištremimai ir mirtis tikriesiems Lietuvos vaikams.

Akivaizdoje šitokio žmonių istorijoje negirdėto tautų naikimo, mes, amatininkai ir darbininkai, budami bejėgiai šiuo metu ką nors tėvynėi padėti, šaukiame laisvojo pasaulio. Mes savo rankų darbu

ir kruvinu prakaitu esame plyta ant plytos sudėję Lietuvos miestus, mokyklas, bažnyčias, meno įstaigas. Musų puslėti pirštai nutiesė daugybes kilometrų kelių ir genežinkelių, mes iškėlėme viršum šimtus fabriku ir dirbtuvių. Ir visa tai aukojome laisvai Lietuvai, kurioje buvome tikri del savo ateities ir senatvės.

Pikto sėkla ir tironija sugriovė ir sunaikino mūsų darbų, išvijo mus iš mūsų nuosavų namų, darboviečių ir pavertė klajojančiais elgetomis. Tačiau mes tikime teisybės pergale ir šaukiame visą laisvų pasaulį padėti ir gelbėti mus, lietuvių tautą ir mirti pasmerktą tėvynę Lietuvą.

Viso pasaulio lietuvių širdyse, vardan tos Lietuvos vienybė težydi!

Leonas Lesinskas, Pirmininkas,

Kazys Rakunas, Sekretorius.

Nariai:
Apolentaras Beresnevičius, Juzė Jončienė.

PAIEŠKOJIMAI

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje šią vietą Tėvynėje aukoja išvietintiems lietuviams suieškojimui save giminių bei pažįstamų Amerikoje.

Stravinskas Antanas, iš Seirijų vals.

Struckus Antanas, Jonas ir Juozas, iš Alytaus vals.

Svažas Juozas, sun. Kazimiero, iš Akmenės vals.

Svažas Juozas ir Vladas, sun. Juozo, iš Akmenės vals.

Taberas Tadas, lankešis Kaune.

Tačlauskas Vladas, iš Vilkaviškio apskr.

Tamašauskas Kazimieras, iš Gruzdių vals., Šiaulių apskr., turėjo ukį apie Chicagoą.

Tamkutonis Antanas, Jonas ir Jurgis, iš Ziežarių vals., Traukų apskr.

Tamulis Jonas ir Mateušas, iš Raudondvario vals., Kauno apskr.

Tamulis Pranas, iš Raudondvario vals., Kauno apskr., gyv. Chicagoje, vėliau New Yorke.

Tarozas Aleksas, iš Naumiesčio vals., Tauragės apskr., gyv. Philadelphiajioje.

Thomas-Bosaitė Berta, iš Virbalio, Vilkaviškio apskr.

Hasenheit-Schinkat Christina, nuo Antanavo, gyv. Sheboygan.

Trakimas Adomas, Antanas, Jokubas, Kazys ir Mykolas, gyv. Philadelphiajioje.

Tukaitės, Morta ir Petronėlė, iš Vieksnių vals., gyv. gal Detroit, Mich.

Ubartas Juozas, iš Simno vals., Alytaus apskr.

Urbanaitis-Bandzinski Konstančia, iš Pumpėnų vals., Panevėžio apskr.

Veneckas-Grėliauskaitė Marė, duklė Motiejaus ir Onos Didžiulytės, gyv. Philadelphiajioje, 804 N. 23 Street.

Vitkauskas Vincas ir jo du broliai, iš Jonavos m.

Voroneckienė-Bagdonaitė Teofilė, gyv. Seattle, Washington.

Zalcaitė-Ramanauskienė Petronėlė, ir jos sunus Josef ir Stefan, gyv. Brooklyne ir Chicagoje.

Žilinskas Juozas ir Vincas, iš Paezerių vals., Vilkaviškio apskr., gyv. Brooklyne.

Zinkevičius Adomas ir Vincas ir Zinkevičiūtė-Baziliauskienė Ursulė, iš Kedainių apskr.

Zurawska J., gyvenusi 10030 Larrain Ave., Cleveland, Ohio.

Zvirblis Juozas, iš Joniškėlio.

Andriulinas Petras, s. Simono, iš Biržų apskr.

Andriukaitė Agota, iš Zaltynų km., Sintautų vals., Šakių apskr.

Arlauskienė-Narmontaitė Antanina, iš Telsių apskr.

Balčauskaitė-Toleikienė Ona, iš Tauragės apskr., ir dukterys Anastazija ir Valerija Toleikaitės.

Baltakytė Juzė, sesuo Buinickienės.

Baluodis-Breed Emilija ir sunus Vilis Baluodis, iš Biržų, gyv. Cambridge, Mass.

Barłowska Helena, gyv. Chicagoje, North Side.

Barnatavičius (Barnataviciai), nuo Simonų.

Bartkus Liudvikas, iš Vieksnių vals., Mažeikių apskr.

Belnis Feliksas, gyvenęs Los Angeles.

Benkis-Mackellunaitė Pranė, iš Sieslių vals., Ukmergės apskr., gyv. Chicagoje.

Bielys, iš Punsko vals., Seimų ap.

Billunas (ar Bellunas) Petras, sun. Jurgio ir Ievos.

Birgiolas Pranas ir Birgiolaitės Agota ir Antošė, iš Slavikų vals., Šakių apskr.

Brasas, iš Viendžiedžių km., Joniškėlio vals.

Brasas Juozas, iš Luokės vals., Telsių apskr.

Bražinskis (Bražinskiai), iš Prusalių km., Plungės vals.

Bražinskis (Bražinskiai), iš Babrungėnų km., Platielių vals.

Breed-Baluodis Emilija ir sunus Vilis Baluodis, iš Biržų, gyv. Cambridge, Mass.

Brundzaitė-Karpuvienė Julija.

Bubelyt-Strang Liudvė (Lena), iš Lygnų vals., Šiaulių apskr., gyv. Philadelphiajioje.

Bučinskas Juozas, s. Mykolo ir Skolastikos, iš Raseinių apskr.

Bujutė Agota, duklė Jokubo, iš Traukų apskr.

Bundžius Julius.

Butanavičiūtė Anelė, ištekėjusi. Vytautas-Muralytė Elzbieta.

Cyžus Juozas, iš Alovis vals., Alytaus apskr., ir jo žmona Labulytė.

Damaševičius (Damašai) Vincas, iš Baisagalos vals., Kedainių apskr. Dautaras Antanas, iš Batakių vl., Tauragės apskr.

Degutis Petras, iš Punsko vals., Seimų apskr.

Domeikienė Marijona, gyv. Durand, Ill.

Elisson-Knispelytė Martha, ir jos motina Eliza Knispel-Tenikat, gimusi Bimbilinės km., gyv. New York.

Gabartas Vincas, iš Gelgaidiško vals., Šakių apskr.

Gallius, broliai ir seserys, vaikai Leonardas, iš Andriejaus vals.

Galauskas Juozas, iš Panevėžio vals.

Gustys Jonas, iš Telsių apskr.

Gustys Stella, gyvenusi Hempstead, N. Y., ar netoli.

Gutowska Bronislava (Warkuleciowa) ir Elena (Tuteika), iš Virbališkių km., Kedainių apskr. gyv. Philadelphiajioje.

Henselait-Tetmeyeritė Minna, iš Vilkaviškio apskr.

Jančauskas Juozas, iš Smalėnų parap., Suvalkų apskr.

Janulis ir žmona, iš Užplūių val., Utenos apskr., ir sunus, kurių vienas Edvardas.

Amerikos Lietuvių Veikla

New York, N. Y.

Atvyko 16 Lietuvių Tremtinių

Biržio 25 d. laivu Marine Flasher atvyko 16 lietuvių tremtinių iš Vokietijos, kurie išsiskirstė pas gimines ir draugus:

Pijus Bielskus, JAV pilietis, apsisistojo: 111 Williams St., Valley Stream, N. Y.

Jonas Januševičius, JAV pilietis, apsisistojo: 236 Madison St., New York, N. Y.

Vitanis Maurutis, JAV pilietis, apsisistojo: 137 Congress Ave., Waterbury, Conn.

Bronius Devindūnis, apsisistojo: 1327 Merckimer St., Baltimore, Md.

Viktoras Raulinaitis, JAV pilietis, apsisistojo: 2207 Oakman Blvd., Detroit, Mich.

Jonas Chatkevicius, apsisistojo pas brolių: Bridgeport, Conn.

Pranas ir Kazimieras Jakai, apsisistojo: 102-24 — 101st St., Richmond Hill, N. Y.

Margareta Kristopaitienė, J. A. V. pilietė, su duktere Valerija ir sunum Romualdu, apsisistojo: 254 N. Main St., Spring Valley, N. Y.

Pranas Linkus, apsisistojo pas brolių: 6319 S. Talman Ave., Chicago 27, Ill.

Bronius ir Ona Maželiai, su sunumis Valdemaru ir Jurgiu apsisistojo: 1435 E. 92nd St., Cleveland, Ohio.

Atvykusius be giminių ir draugų pasitiko Lietuvos Gen. Konsulato Attache A. Simutis, kuris atvykusiems padėjo su formalumais.

Brooklyn, N. Y.

Pradės Namų Statybą Brooklyne.

Sulig Albany priimto namų statybai plano, ši rudenį prasidės namų statyba Brooklyne. Bus statomi šeši 14 aukštų namai, kuriuose galės apsigyventi 829 šeimos mokėdamas nedidelias randas. Namai bus statomi prie St. Marks ir Troy Aves. ir Park Place. Jų pastatymas kainuos \$8,255,000.

Pittston, Pa.

Lietuvių Piliiečių Pašalpinis Klubas Išigijo Nuosavus Namus su Svetaine.

Ant N. Main gatvės po No. 87 mažesniame name randasi krautuvė ir restoranas (Tavern) antrame aukšte. Šalia to No. 89-91 dvi krautuvės, o antrame aukšte erdvi svetainė, kurioje galima susodinti 600 publikos. Ji užvardinta "Casino Ballroom". Prie svetainės yra namas, kuriame įrengta klubo kambariai. Svetainė ir kambarių namą klubas nuomavo nuo 1931 metų, o kuomet nuosavybė buvo išstatyta pardavimui, klubas ją nupirko.

Už šiuos namus seniau buvo siuloma \$80,000. Klubas daug mažiau už juos mokėjo.

Klubas, kaip politiškas, inkorporuotas 1906 m. Pakeistas į pašalpinį 1913 m.

Pirmam pasauliniui karui prasidėjus, vietinių pašalpininių draugijų stiprybė ir padėtis ant tiek pablogėjo, kad iš 9 draugijų tik klubas liko, o visos kitos likvidavosi.

1923 m. pakeitus klubo konstituciją, ją pritaikant prie gyvavimo aplinkybių, buvo padarytas naujų narių prirašymui važus, kuriame dviejų mėnesių bėgyje prirašyta 234 nauji nariai. Prirašė daug lietuvių ir tautos vardą gerbiančių veikėjų: kuopų viršininkai, memo mylėtojai, biznierių ir šiaip praklinusių lietuvių, tikslu klubą auklėti kapitalu nuosavo namo ir salės į.

Cleveland, Ohio

Dr. Vitkus Pavaišino Superior Banko Direktorius

Dr. Vitkus, Superior Banko prezidentas, pavaišino direktorius. Tėvynėje jau buvo pažymėta apie federalių egzaminierių šios įstaigos raportą, o už mėnesio laiko atėjo antras raportas iš State of Ohio, kur jie kartu peržiūrėjo įstaigos įėjais ir išlaidas ir visą banko stovį.

Raportai, kaip federaliai taip ir Ohio egzaminierių suteikti su pagyrimu. Už tai dr. Vitkus pakvietė visus direktorius ir savo rezidenciją, kuri randasi Cleveland Heights ir ten tikrai buvo geras bankietas. Tas parodo, kad ar būtų kokios išdirbystės, didesnis ar mažesnis bankas, jei viskas eina gerai, ir tvarkoje, tai tos ypatos ant kurių pečių yra našta uždėta buna pilnai užganėdintos.

Tai ir mums, visiems lietuviams yra garbė turėti tokia įstaiga ir kartu tuos žmones, kurie tvarko mūsų banką ir labai daug laiko pašvenčia už visai mažą atlyginimą.

J. Brazauskas.

Lynn, Mass.

Nepaprastas Vakaras Seštadienį, Birželio 5 Dieną, 8 Valandą Vakare

Čia mus atlankė South Bostono grupė vadovystėje K. Kinderio ir davė labai gražų koncertą. Pirmą, Leonardas Yenusha, išpildė du lietuviškus muzikos kurinius, kurie labai gražiai išėjo. Antras, Sally Sinkus ir Bogasevičia iš Lynn dainavo gražiai Kada noriu verkiu ir Motule mano. Lillian Yenushyte gražiai sugrojo smuiku solo. Rapolas Aidonis iš So. Bostono vykusiai sugrojo porą lietuviškų dainų. Emma Sukštonis ir Anna Startis iš Lynn sudainavo Kareivio kapas ir Oi gaila gailėjaus. Steve Valkevičius iš Dorchester, Mass., ir Julia Bartusevičiūtė labai gražiai dainavo duetas. Aldona Lalijams akompanavo. Pranas Kriauciūnas saksofonu ir Alice Plevokas harmonika gražiai pagrojo. Žmonės juos pamylė ir nenorėjo leisti nuo estrados. Steves Valkevičius sudainavo solo Ko nuliudai giružėle ir Lietuva brangi šalele. Jam akompanavo Kinderis. Valkevičius turi stiprų balsą ir jį gerai valdo, todėl jo dainavimas žmonėms patiko. Mary ir Alice Plevokiūtės sugrojo smuiku ir flute. Arnold Plevokas pagrojo harmonika solo lietuvišką maršą ir "Ji man per riebi". Julia Bartusevičiūtė ir Steve Valkevičius dar sudainavo apie tris duetus.

Ceremonijų pirmininku buvo Aleksandra J. Akulevičius, čia augęs jaunuolis, labai gerai lietuviškai kalbėjo perstatydamas artistus. Gaspadoriai buvo Mikas Sinkevičius ir Jonas Kareckas.

Lynniečiai ilgai šio smagaus rengimo nepamirš.

Staiga mirė Petras Pavilionis, klubo pirmininkas. Visi lynniečiai yra labai nuliudę netekdami malonus draugo ir gero veikėjo. Jį palaidojo birželio 6 dieną, Brockton, Mass., Kalvarijos kapuose. Paliko nuliudime sunų, dukterį ir ženą. Jis paėjo iš Lietuvos, Vabolaikių kaimo, Biržų apskr.

Los Angeles, Cal.

Pavykęs Vincės Jonuškaitės Koncertas

Los Angeles lietuviai turėjome didelį malonumą išgirsti Vincės Jonuškaitės, Lietuvos Valstybės Operos Primadonnos koncertą, įvykusį birželio 12 d., Patriotic Auditorium. Koncerto rengimu darbuosi vietinių draugijų komitetas, vadovaujant gerb. konsului Dr. J. J. Bielskiui. Ponia Bielskienė parupino dvi didelias pintines gėlių, kurios puikiai puošė sceną. O rengėjų komitetas įteikė dainininkei gražų orchid krosazą su kuriuomi mūsų žvaigždė pasipuošusi išėjo į sceną. Ji balnuose rubuose su papuošalais atrodė tikrai angeliškai, kurią

Vincė Jonuškaitė neseniai yra atvykusi iš tremties ir su savo šeima apsigyvenusį Santa Barbara, o vėliaus tikisi persikelti į Los Angeles.

Ona Račkienė.

Amerikos Nepriklausomybės Diena

1776 metais Philadelphiajose State House varpas paskelbė pirmą viešą perskaitymą Nepriklausomybės Deklaracijos. Nuo to laiko kas metai visi Amerikos žmonės atitinkamai pamini Amerikos didžiąją šventę. Bet ne visi amerikiečiai žino, kad minėtasis metais liepos 2 d. Amerikos nepriklausomybė buvo abejotinas dalykas.

Prieš to svarbaus dokumento perskaitymą, dramatiška kova įvyko Kontinentiniame Kongrese, kuris buvo taryba sudaryta iš 13 šiaurės Amerikos britų kolonijų. Kova buvo tarp patrijotų, kurie pagidavo nepriklausomybės ir tų patrijotų, kurie manė, kad nepriklausomybę skelbti dar ne laikas.

Visi apsižavę žmonės žino liepos 2 d., kad karas tarpe kolonijų žmonių ir britų prasidėjo kaip karas "už anglų teises, one kaip nepriklausomybės karas. Bet opinija pasikeitė. Kuomet kolonistai ir britai susikirto, pirmiau Naujoje Anglijoje ir vėliau pietuose, revoliucioniška dvasia išsivystė šiose vietose, nes žmonės suprato, kad jie buvo amerikiečiai ir reikalavo visiško atsiskyrimo nuo motinos Anglijos.

Karas nelietė vidurinius kolonijas prieš nepriklausomybės paskelbimą ir tose kolonijose žmonės į viską atsargiai žiūrėjo. Kuomet liepos 7 d. Kongresui buvo pasiūlyta rezoliucija, tas atsargumas pasirodė ir vidurinių kolonijų žmonėse.

Nepriklausomybės rezoliucija pareiškė, kad "Sujungtos Kolonijos yra ir turi teisę būti atskiros ir nepriklausomos valstijos."

Debatams prasidėjus, liepos 10 d. buvo paskirtas komitetas iš penkių narių paruošti deklaraciją, kuri įvykdytą rezoliuciją, kuria šiandien amerikiečiai vadina Declaration of Independence. Thomas Jefferson paruošė tos rezoliucijos pirmą kopiją ir ji buvo pasiūlyta Kongresui birželio 28 d., o liepos 1 d. prasidėjo debatai tame klausime.

Pirmame balsavime 9 valstijos balsavo už rezoliuciją. Pennsylvania ir South Carolina balsavo prieš, New York nebalsovo ir Maryland delegatai nesutiko. Vienas Maryland

publika sutiko entuziastiškai. Jos dainavimas pirmoje programoje dalyje buvo sudarytas vien iš klesiškių kurinių svetimos kalbose, kaip tai Verdi's Artadnė's Lementation, (iš operos Ariadne) Von Gluck, Paris Aria, (iš operos Paris and Helen), Le Violette, ir kitas didelio turinio kurybas.

Antroji programo dalis susidėjo vien iš lietuviškų originalinių kurinių: S. Šimkaus Vai Nekukuok, J. Grūdžio Aviza Prašė, Binkio Putinas Augo., Obelių Ziedai, Gėlės iš Šieno ir kitas. Viso net aštuoniolika kurinių išpildė, kaip svetimos kalbose taip ir lietuviškos dainos lygiai buvo įvertinamos ir sutiktos su karštais aplođimentais, kas liudija, kad mūsų kolonijos lietuviai sugebi suprasti ir įvertinti augštos tobulybės meną, kurį mums suteikė Vincė Jonuškaitė. Mes visi likome sužavėti jos puikiu dainavimu ir simpatinga asmenybe. Skaitome koncertą pavykusiu ir tikimės, kad ateityje ji vėl mus pralinksmins lakštingalos melodijoms.

Vincė Jonuškaitė neseniai yra atvykusi iš tremties ir su savo šeima apsigyvenusį Santa Barbara, o vėliaus tikisi persikelti į Los Angeles.

Ona Račkienė.

delegatas buvo išvažiuavęs politiniams reikalais į kitą valstiją, kurį kurjeras suradęs prašė važiuoti balsuoti ir jis grįžo liepos 2 d. balsuoti laiku. Jis balsavo už rezoliuciją ir tuomi Maryland prisidėjo prie jungtinių valstijų. Savaitė vėliau, kuomet britų pulkai paėmė Staten Island New Yorke, tuomet ir New Yorke valstijos seimas vienbalsiai užgryė rezoliuciją.

Nelaukdamas New Yorke valstijos balso, liepos 4 dieną kongresas formaliai priėmė Nepriklausomybės Deklaraciją oficialiai pavadintą "The Unanimous Declaration of the Thirteen United States of America." Liepos 5 d. Pennsylvanishhe Staatsbote, vokiškasis leidinys Philadelphiajose, pirmiausiai paskelbė tą faktą. Liepos 6 d. Saturday Evening Post išleido pilną turinį. Liepos 8 d. varpas, vėliaus pavaldintas Liberty Bell, suaukė Philadelphiajos žmones išgirsti pirmą perskaitymą. Rezoliucijos kopijas kurjerai nešė į kitus miestus ir miestelius.

1776 m. idėja pareikšta Nepriklausomybės Deklaracijoje sustiprino amerikiečius. Amerikiečiams reikėjo pergyventi baisų revoliucijos karą, bet jie visai nenukrypo ir neabejojo apie pareiktus principus. Dabar, 172 metai vėliaus, mes privalome sekti tuos principus.

Common Council For American Unity.

Kiekviename lietuvių suėjime visuomet pakalbinkite lietuvius prisirašyti prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Pašto ženklas išleistas gegužės 28 d. tą parodo. Jame yra keturių kapelionų veidai ir skęstantis laivas su žodžiais: "These immortal Chaplains" ir paaiškinimas sako: "Interfaith in Action" Gau-

damas pirmą lapą tų ženklų prezidentas Trumanas iškilmingai tuos kapelionus pagerbė Baltojo Namu gėlių darželyje. Jis sakė: "Šia iškilminga proga noriu pasakyti, kad niekad pasaulio istorijoje nebuvo panašaus herojiško įvykio... Šie keturi vyrai aukavo savo gyvybes, kad kiti gyventų... Buvo žmoniškas aktas, o ne sektiškas... Du protestonai, vienas katalikas ir vienas žydas. Nieko negalime pridėti prie jų pasiaukojimo. Jie viską aukojė, kad kiti galėtų gyventi. Atsiminkite tą visi Tai yra puikiausia pamoka šiame ženkle."

Kiti paminklai visoje šalyje bus pastatyti atminčiai šių

Pašto Ženkliai

Eiliniam piliiečiui pašto ženklas reiškia persiuntimą laiško. Paveikslų arba piešinių reikšmės mažai ką interesuoja, nors jie atvaizdina dvasią tautų, kurios jas išleidžia. Pašto ženklai parodo vaizdus žymių vyrų ir moterų, įdomių vietų ir svarbių įvykių.

Jungtinių Valstijų pašto ženklai yra ypatingai reikšmingi. Jie atžymi žmones ir įvykius, praecytyje ir dabar, kurie daugiausiai prisidėjo prie šios šalies išsivystymo. Pirmieji šalies tėvai, prezidentai, garsūs artistai, rašytojai, išradėjai, taikos ir karo didvyriai, šalies grožė, tautos istorija, atskirų valstijų istorija, svarbus įvykiai nuo Amerikos atradimo iki pakėlimo vėliavos ant Iwo Jimo — viskas atvaizduota pašto ženkluose. Žmonės daug gali išsimokyti apie Amerikos istoriją ir šalies dvasią tik studijuodami ženklius.

Gegužės 28 d. Jungtinių Valstijų paštas išleido trijų centų ženklą, kuris vaizduoja Amerikos brolystės idealus. Šis ženklas mini vieną iš daugelio herojiškų įvykių paskutiniame pasauliniame kare. Tas įvykis nepridėjo prie karo laimėjimo, bet yra pavyzdinis broliškos meilės ir dvasinės vienybės, kurie inspiruoja įvairių tautų žmones paaokoti viską pavojaus metu.

Ženklas parodo herojišką mirtį keturių kapelionų, kurie pasirinko mirtį, kad kareiviai jų dvasinėje globoje būtų išgelbėti. Jie atliko daugiausiai jų pareigos reikalavo. Jie mirė, kad kiti gyventų.

Vasario 3 d., 1943 m., laivas SS Dorchester plaukė šiuurės Atlantike per leduotus vandenynus netoli Greenland. Vokiečių submarino torpėda staiga kirtu laivą. Laivas prigrūstas kareiviais staiga skendo. Tuojaus duotas įsakymas laivą apleisti. Kareivių tarpe buvo keturi kapelionai iš trijų denominacijų: George L. Fox ir Clark Poling protestonai, John P. Washington katalikas ir Alexander G. Gomerio žydu rabinas. Nebuvo visiems plaukimo diržų, bet kapelionai gavo po diržą. Matydami pavojų kareiviams ir juoreiviams tame momente, kapelionai netik padėjo kareiviams pasiekti mažus laivdintus, bet ir kitiems atidavė savo išsigelbėjimo diržus. Visi keturi kapelionai sujungė rankas ir pradėjo melstis. Laivas skendo ir vanduo juos nurijo. Jie prašė Dievo malonės saugoti kareivius nuo skętančio laivo. Išlikusieji kareiviai pasiekė Greenland pranešė, kad jų paskutinis vaizdas buvo skęstantieji keturi kapelionai laikydami vienas kito rankas. — To vaizdo mes niekuomet neužmiršime, — sakė vyrai nuo laivo SS Dorchester.

Pašto ženklas išleistas gegužės 28 d. tą parodo. Jame yra keturių kapelionų veidai ir skęstantis laivas su žodžiais: "These immortal Chaplains" ir paaiškinimas sako: "Interfaith in Action" Gau-

damas pirmą lapą tų ženklų prezidentas Trumanas iškilmingai tuos kapelionus pagerbė Baltojo Namu gėlių darželyje. Jis sakė: "Šia iškilminga proga noriu pasakyti, kad niekad pasaulio istorijoje nebuvo panašaus herojiško įvykio... Šie keturi vyrai aukavo savo gyvybes, kad kiti gyventų... Buvo žmoniškas aktas, o ne sektiškas... Du protestonai, vienas katalikas ir vienas žydas. Nieko negalime pridėti prie jų pasiaukojimo. Jie viską aukojė, kad kiti galėtų gyventi. Atsiminkite tą visi Tai yra puikiausia pamoka šiame ženkle."

Kiti paminklai visoje šalyje bus pastatyti atminčiai šių

keturių kapelionų. Milijonai laišku su šiais ženklais primingai tuos kapelionus pagerbė Baltojo Namu gėlių darželyje. Jis sakė: "Šia iškilminga proga noriu pasakyti, kad niekad pasaulio istorijoje nebuvo panašaus herojiško įvykio... Šie keturi vyrai aukavo savo gyvybes, kad kiti gyventų... Buvo žmoniškas aktas, o ne sektiškas... Du protestonai, vienas katalikas ir vienas žydas. Nieko negalime pridėti prie jų pasiaukojimo. Jie viską aukojė, kad kiti galėtų gyventi. Atsiminkite tą visi Tai yra puikiausia pamoka šiame ženkle."

Mano pavarde po vyrų

ONA ZUKIENA, 4476 Harding, Detroit 13, Mich.

Common Council.

Paieškojimas

Aš, Ona Ivaškiūtė, paieškau dviejų pusbrolių, Petrą ir Motiejų Menkavičių, kurie paeina iš Punsko parapijos, Šylainių sodžiaus. Jie patys ar kas apie juos žinote, prašau man pranešti, nes turiu svarbų reikalą, už ką aš busiu labai dėkinga.

Mano pavarde po vyrų

ONA ZUKIENA, 4476 Harding, Detroit 13, Mich.

Common Council.

Paieškojimas

Aš, Ona Ivaškiūtė, paieškau dviejų pusbrolių, Petrą ir Motiejų Menkavičių, kurie paeina iš Punsko parapijos, Šylainių sodžiaus. Jie patys ar kas apie juos žinote, prašau man pranešti, nes turiu svarbų reikalą, už ką aš busiu labai dėkinga.

Mano pavarde po vyrų

ONA ZUKIENA, 4476 Harding, Detroit 13, Mich.

Common Council.

Paieškojimas

Aš, Ona Ivaškiūtė, paieškau dviejų pusbrolių, Petrą ir Motiejų Menkavičių, kurie paeina iš Punsko parapijos, Šylainių sodžiaus. Jie patys ar kas apie juos žinote, prašau man pranešti, nes turiu svarbų reikalą, už ką aš busiu labai dėkinga.

Mano pavarde po vyrų

ONA ZUKIENA, 4476 Harding, Detroit 13, Mich.

Common Council.

Paieškojimas

Aš, Ona Ivaškiūtė, paieškau dviejų pusbrolių, Petrą ir Motiejų Menkavičių, kurie paeina iš Punsko parapijos, Šylainių sodžiaus. Jie patys ar kas apie juos žinote, prašau man pranešti, nes turiu svarbų reikalą, už ką aš busiu labai dėkinga.

Mano pavarde po vyrų

ONA ZUKIENA, 4476 Harding, Detroit 13, Mich.

Common Council.

Paieškojimas

Aš, Ona Ivaškiūtė, paieškau dviejų pusbrolių, Petrą ir Motiejų Menkavičių, kurie paeina iš Punsko parapijos, Šylainių sodžiaus. Jie patys ar kas apie juos žinote, prašau man pranešti, nes turiu svarbų reikalą, už ką aš busiu labai dėkinga.

Mano pavarde po vyrų

ONA ZUKIENA, 4476 Harding, Detroit 13, Mich.

Common Council.

Paieškojimas

Aš, Ona Ivaškiūtė, paieškau dviejų pusbrolių, Petrą ir Motiejų Menkavičių, kurie paeina iš Punsko parapijos, Šylainių sodžiaus. Jie patys ar kas apie juos žinote, prašau man pranešti, nes turiu svarbų reikalą, už ką aš busiu labai dėkinga.

Mano pavarde po vyrų

ONA ZUKIENA, 4476 Harding, Detroit 13, Mich.

Common Council.

Paieškojimas

Aš, Ona Ivaškiūtė, paieškau dviejų pusbrolių, Petrą ir Motiejų Menkavičių, kurie paeina iš Punsko parapijos, Šylainių sodžiaus. Jie patys ar kas apie juos žinote, prašau man pranešti, nes turiu svarbų reikalą, už ką aš busiu labai dėkinga.

Mano pavarde po vyrų

ONA ZUKIENA, 4476 Harding, Detroit 13, Mich.

Common Council.

Paieškojimas

Aš, Ona Ivaškiūtė, paieškau dviejų pusbrolių, Petrą ir Motiejų Menkavičių, kurie paeina iš Punsko parapijos, Šylainių sodžiaus. Jie patys ar kas apie juos žinote, prašau man pranešti, nes turiu svarbų reikalą, už ką aš busiu labai dėkinga.

Mano pavarde po vyrų

ONA ZUKIENA, 4476 Harding, Detroit 13, Mich.

Common Council.

Paieškojimas

Aš, Ona Ivaškiūtė, paieškau dviejų pusbrolių, Petrą ir Motiejų Menkavičių, kurie paeina iš Punsko parapijos, Šylainių sodžiaus. Jie patys ar kas apie juos žinote, prašau man pranešti, nes turiu svarbų reikalą, už ką aš busiu labai dėkinga.

Mano pavarde po vyrų

ONA ZUKIENA, 4476 Harding, Detroit 13, Mich.

Common Council.

Paieškojimas

Aš, Ona Ivaškiūtė, paieškau dviejų pusbrolių, Petrą ir Motiejų Menkavičių, kurie paeina iš Punsko parapijos, Šylainių sodžiaus. Jie patys ar kas apie juos žinote, prašau man pranešti, nes turiu svarbų reikalą, už ką aš busiu labai dėkinga.

Mano pavarde po vyrų

ONA ZUKIENA, 4476 Harding, Detroit 13, Mich.

Common Council.

Paieškojimas

Aš, Ona Ivaškiūtė, paieškau dviejų pusbrolių, Petrą ir Motiejų Menkavičių, kurie paeina iš Punsko parapijos, Šylainių sodžiaus. Jie patys ar kas apie juos žinote, prašau man pranešti, nes turiu svarbų reikalą, už ką aš busiu labai dėkinga.

Mano pavarde po vyrų

ONA ZUKIENA, 4476 Harding, Detroit 13, Mich.

Common Council.

Paieškojimas

Aš, Ona Ivaškiūtė, paieškau dviejų pusbrolių, Petrą ir Motiejų Menkavičių, kurie paeina iš Punsko parapijos, Šylainių sodžiaus. Jie patys ar kas apie juos žinote, prašau man pranešti, nes turiu svarbų reikalą, už ką aš busiu labai dėkinga.

Mano pavarde po vyrų

ONA ZUKIENA, 4476 Harding, Detroit 13, Mich.

Common Council.

Paieškojimas

Aš, Ona Ivaškiūtė, paieškau dviejų pusbrolių, Petrą ir Motiejų Menkavičių, kurie paeina iš Punsko parapijos, Šylainių sodžiaus. Jie patys ar kas apie juos žinote, prašau man pranešti, nes turiu svarbų reikalą, už ką aš busiu labai dėkinga.

Mano pavarde po vyrų

ONA ZUKIENA, 4476 Harding, Detroit 13, Mich.

Common Council.

Paieškojimas

Aš, Ona Ivaškiūtė, paieškau dviejų pusbrolių, Petrą ir Motiejų Menkavičių, kurie paeina iš Punsko parapijos, Šylainių sodžiaus. Jie patys ar kas apie juos žinote, prašau man pranešti, nes turiu svarbų reikalą, už ką aš busiu labai dėkinga.

Mano pavarde po vyrų

ONA ZUKIENA, 4476 Harding, Detroit 13, Mich.

Common Council.

Paieškojimas

Aš, Ona Ivaškiūtė, paieškau dviejų pusbrolių, Petrą ir Motiejų Menkavičių, kurie paeina iš Punsko parapijos, Šylainių sodžiaus. Jie patys ar kas apie juos žinote, prašau man pranešti, nes turiu svarbų reikalą, už ką aš busiu labai dėkinga.

Mano pavarde po vyrų

ONA ZUKIENA, 4476 Harding, Detroit 13, Mich.

Common Council.

Paieškojimas</